

Eastern
Macedonia
& Thrace
Visit Prosotsani

ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ

2017

Εκδηλώσεις & Δρώμενα

Δήμος Προσοτσάνης

Χ. Σακάρη 15 TK 66200
Τηλ. 2522350103
Fax. 2522350191
email: info@prosotsani.gr

www.prosotsani.gr
www.visit.prosotsani.gr
www.caveaggitis.gr

<https://www.facebook.com/webprosotsani>

<https://www.youtube.com/user/dimosprosotsanis>

<https://www.facebook.com/visitprosotsani>

Τι είναι τα QR Codes;

Τα QR Codes είναι μια μορφή barcodes, η οποία ξεκίνησε πριν χρόνια στην Ιαπωνία, στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Έγιναν ιδιαίτερα δημοφιλή, λόγω της μεγάλης χωρητικότητας αποθήκευσής τους και της ταχύτατης αναγνωσιμότητάς τους (readability).

Πως μπορώ να διαβάσω τα QR Codes;

Ενας χρήστης smartphone μπορεί κατεβάζοντας απλά μια εφαρμογή η οποία «διαβάζει» QR codes (QRReader), να σκανάρει με το κινητό του σε δευτερόλεπτα την εικόνα και να μεταφερθεί αυτόματα μέσα από τον browser του κινητού, στο υλικό που υπάρχει διαθέσιμο στο ιντερνέτ.

Δήμαρχος Προσοτσάνης

Αρκούν άραγε λίγες γραμμές και εικόνες για να απελευθερώσουν την ενέργεια που κρύβει ένας τόπος; Εμείς θα το επιχειρήσουμε αποκαλύπτοντας τους θησαυρούς της περιοχής μας.

Ξεχωριστοί βιότοποι, όπως του Φαλακρού με το εντυπωσιακό Φαράγγι και τα σπάνια αγριολούλουδα του Μενοικίου με τα αλπικά οροπέδια και το αιωνόβιο καστανοδάσος.

Το Σπήλαιο των Πηγών του Αγγίτη, το μοναδικό στην Ελλάδα μέσα από το οποίο διέρχεται υπόγειο ποτάμι.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο του Φαλακρού με τις μεγαλύτερες φυσικές πίστες στην πατρίδα μας.

Το Λαογραφικό Μουσείο Προσοτσάνης, ένα μουσείο άρτια εξοπλισμένο, χρησιμοποιώντας την αιχμή της τεχνολογίας, προσφέροντας όλα τα εργαλεία στους εκπαιδευτικούς για μουσειολογικά προγράμματα αλλά και στους επισκέπτες ένα άρωμα από το παρελθόν.

Δρώμενα όπως τα Μπαμπούγερα της Καλής Βρύσης, το Μπάμπιντεν της Πετρούσας και των Πύργων, τ' Αναστενάρια και ο Καλόγερος της Μαυρολεύκης, οι Κούπες των χωριών του Μενοικίου αποτελούν σαφές δείγμα ότι ο τοπικός πολιτισμός διατηρεί ποικιλία αναφορών, αλλά βαθύτατους δεσμούς τόσο με την Αρχαία Ελλάδα και το Θεό της χαράς Διόνυσο, όσο και με την ορθόδοξη παράδοση.

Το "Φαράγγι της Πετρούσας", το πέτρινο θέατρο που αποτελεί στολίδι της περιοχής μας και πλημμυρίζει τα καλοκαίρια με το λόγο και τους ήχους των Ελλήνων.

Αυτές οι ψηφίδες αποτελούν κομμάτια ενός συνόλου που το συμπληρώνουν η ζεστή φιλοξενία των ανθρώπων της μακεδονικής γης, οι παραδοσιακές γεύσεις και το μοναδικό δραμινό κρασί.

Στην αφετηρία της προσπάθειάς μας για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, κοντά στη φύση και τους ανθρώπους της υπαίθρου, ο Δήμος Προσοτσάνης προχώρησε στην δημιουργία αυτής της έκδοσης γιατί θέλουμε να μοιραστούμε μαζί σας, μοναδικές εμπειρίες στη γη που αγαπάμε και περιμένουμε να αγαπήσετε.

Ο Δήμαρχος Προσοτσάνης

Άγγελος Σ. Λύσσελης

Περιεχόμενα

Περιγραφή Δήμου Προσοτσάνης	5
Σπήλαιο Πηγών Αγγίτη	6
Φαλακρό όρος - Χιονοδρομικό κέντρο	8
Μενοίκιο όρος	10
Λαογραφικό Μουσείο Προσοτσάνης	12
Ιερό του Διονύσου	13
Τούμπα Σιταγρών	14
Βυζαντινές Εκκλησίες	15
Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου	16
Φαράγγι Πετρούσας - Πύργων	18
Ποταμός Αγγίτης - Τοποθεσία "Εργοστάσιο"	19
Μπαμπούγερα	21
Η γιορτή της Μπάμπως	22
Νταβανίσκα	23
Το άναμμα της κούπας	24
Ο καλόγερος	25
Σαρακοστιανή Βραδιά	26
Λιτανεία (Διακαινησίμου)	27
Ανακομιδή Ιερών Λειψάνων «Αγίου Αθανασίου»	28
Γιορτή της Μητέρας	29
Γιορτή Θεού	30
Κωνσταντίνου και Ελένης	31
Αναστενάρια	31
Πέτρινο Θέατρο - Φαράγγι Πετρούσας (Καλοκαίρι 2015)	34
Αναβίωση του Κλήδονα	34
Αγίων Αναργύρων	36
Αγία Κυριακή	36
Πλάτανος	37
Προφήτης Ηλίας	37
Αγία Μαρίνα	39
Αγγίτεια	39
Αγία Παρασκευή	40
Duende Festival	41
Μεταμόρφωση του Σωτήρος	42
Συναπάντεμαν Σιταγρών	42
Ergo-stasio 2015 - 13th River Party	43
Κοιμήσεως της Θεοτόκου	44
Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου	45
Γιορτή Πανσελήνου	46
Γεωργική & κτηνοτροφική έκθεση Φωτολίβους	47
Η Γέννηση της Θεοτόκου	48
Διεθνείς, λαϊκοί αγώνες ορεινής ποδηλασίας και ορεινού τρεξίματος	49
Αγίου Προδρόμου	50
Γιορτή τσίπουρου & κάστανου	51
Επετειακές εορταστικές εκδηλώσεις Ιερού Ναού «Αγίου Γεωργίου»	52
Γιορτή τσίπουρου	53
Αγίου Μηνά	54
Χρήσιμα τηλέφωνα	55

Δήμος Προσοτσάνης

Ο Δήμος Προσοτσάνης βρίσκεται δυτικά της Δράμας, και εκ του γεγονότος αυτού αποκομμένος από τους οδικούς άξονες ανάπτυξης (Δράμας-Καβάλας και Νέα Εγνατία) προσπαθεί να επιβιώσει και να αναπτυχθεί εκμεταλλευόμενος τα πλεονεκτήματα που του παρέχουν ο έφορος κάμπος, τα δάση, η ομορφιά της φύσης, τα αρχαία ευρήματα και ο υδάτινος πλούτος. Ορεινά λιβάδια, άγρια άλογα, σπάνια αγριολούλουδα, άγρια βράχια και απότομες μοναδικής ομορφιάς βουνοπλαγιές, φαράγγια και απομεινάρια αρχαίων ναών και βυζαντινών κάστρων και εκκλησιών συνθέτουν ένα σπάνιας ομορφιάς αλλά άγνωστο για τους περισσότερους, σύνολο. Μέσα σ' αυτό το θαυμάσιο περιβάλλον, ο άνθρωπος οργάνωσε το δικό του χώρο σεβόμενος τη φύση και τις ομορφιές της. Από τον προϊστορικό κυνηγό και κτηνοτρόφο που έβρισκε καταφύγιο στο Σπήλαιο των Πηγών του ποταμού Αγγίτη και στην οργιαστική παραποτάμια βλάστηση, μέχρι τους σημερινούς κατοίκους που απολαμβάνουν την ήρεμη καθημερινότητά τους στα χωριά της πεδιάδας και των ορεινών όγκων. Όλα αυτά αποτελούν μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ενότητα με μεγάλη ποικιλία στο ανάγλυφο και στους βιότοπους, ιστορική κληρονομιά και πολιτισμικό πλούτο που αιφνιδιάζει τους αμύητους και δραστηριότητες που προσελκύουν και τους πλέον απαιτητικούς επισκέπτες.

Ο Δήμος Προσοτσάνης εκτός από την έδρα του Δήμου την Προσοτσάνη περιλαμβάνει τις Τοπικές κοινότητες : Ανθοχωρίου, Αργυρούπολης, Γραμμένης, Καλής Βρύσης, Καλλιθέας, Κοκκινογείων, Μαυρολεύκης, Μεγαλοκάμπου, Μικροκάμπου, Μικρόπολης, Πανοράματος,

Περιχώρας, Πετρούσας, Πύργων, Σιταγρών, Φωτολίβους, Χαριτωμένης και τους οικισμούς: Αγγίτη, Πηγών και Σταυρού. Ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου με την τελευταία απογραφή φτάνει στους 18.159 κατοίκους, η δε έκταση της περιοχής ανέρχεται σε 482.77 τ.χλμ και αποτελεί το 12% της έκτασης του Νομού Δράμας. Η βασική απασχόληση των κατοίκων εντοπίζεται βασικά στους τομείς της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής με την αξιοποίηση και προβολή των φυσικών ομορφιών όπως το υπέροχο σπήλαιο του Αγγίτη με τους περίφημους σταλακτίτες και σταλαγμίτες, το εντυπωσιακό Λαογραφικό Μουσείο Προσοτσάνης, το μεγαλειώδες φαράγγι Πετρούσας Πύργων, το καταπληκτικό δάσος καστανιάς, το φράγμα Μεγαλοκάμπου, το χιονοδρομικό κέντρο του Φαλακρού όρους, τα αρχαία ευρήματα της Καλής Βρύσης και

των Σιταγρών και πάρα πολλές τοποθεσίες φυσικής ομορφιάς που σας περιμένουν να τις ανακαλύψετε.

Ο Δήμος Προσοτσάνης με τους φιλόξενους κατοίκους του μπορούν να σας προσφέρουν αξέχαστες διακοπές χαλάρωσης και περιπέτειας, περιπλανώμενοι σε πανέμορφα φυσικά τοπία, γεύσεις, αρχαία και παραδοσιακά τοπικά έθιμα που θα σας αφήσουν απόλυτα ικανοποιημένους και θα δικαιώσουν την επιλογή σας να μας επισκεφθείτε.

Σπήλαιο Πηγών Αγγίτη

Το Σπήλαιο των Πηγών του ποταμού Αγγίτη, που βρίσκεται σε απόσταση 23 χλμ. ΒΔ από την πόλη της Δράμας, είναι το μοναδικό αξιοποιημένο ποτάμιο Σπήλαιο στον ελλαδικό χώρο.

Πρόκειται για έναν επιμήκη αλλά όχι ευθύγραμμο αγωγό που δημιουργήθηκε από τη διάβρωση των ασβεστολιθικών πετρωμάτων του Φαλακρού Όρους. Σε ένα ταξίδι 12 χλμ. που αρχίζει εδώ και χιλιάδες χρόνια από τις καταβόθρες της κλειστής λεκάνης του Νευροκοπίου όπου συγκεντρώνεται το νερό από τα χιόνια του χειμώνα και τις βροχές, μεταφέρεται ο υγρός θησαυρός μέχρι την δραμινή πεδιάδα.

Το σπήλαιο στάθηκε πέρασμα ή καταφύγιο ζώων και ανθρώπων σε διάφορες εποχές. Κοντά στην σημερινή είσοδο για τους επισκέπτες, η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως σημαντικά παλαιολιθικά και παλαιοντολογικά ευρήματα τα οποία βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Δράμας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που δίνουν τα οστά, πριν από 30.000 χρόνια, άλογα, δασύμαλλοι ρινόκεροι, μαμούθ, ελάφια,

μεγάκεροι, άρκτοι των σπηλαίων, ίσως και αίγαγροι παγιδεύτηκαν στη θέση που βρέθηκαν.

Ανθρώπινη παρουσία στο χώρο του σπηλαίου είναι γνωστή ήδη από τους προϊστορικούς χρόνους. Στην μεγαλοπρεπή "Αίθουσα του Τροχού", το μόνο προσβάσιμο τμήμα μέχρι το 1978, βρέθηκαν τέσσερις εστίες προϊστορικών κτηνοτρόφων,

υπολείμματα από πήλινα οικιακά σκεύη, εργαλεία, κοσμήματα από θαλασσινά κοχύλια και πήλινα σφενδάμια για την προετοιμασία του νήματος για ύφανση, χρονολογημένα την 4η π.Χ. χιλιετία. Από άλλα ευρήματα ανθρώπινη παρουσία μαρτυρείται μέχρι και τα μεταβυζαντινά χρόνια.

Στην κορυφή του λόφου πάνω από το Σπήλαιο, κτίστηκε οχύρωση στα ύστερα ρωμαϊκά ή βυζαντινά χρόνια. Έχοντας σε αρκετά σημεία ύψος 1 έως 3μ. και πάχος 1,30μ., έδινε τη δυνατότητα στους κατοίκους - πιθανόν του οικισμού που βρέθηκε στη δεξιά όχθη του Αγγίτη - να ελέγχουν την πεδιάδα και τα περάσματα της περιοχής.

Στις γνωστές ιστορικές μαρτυρίες ο γάλλος πρόξενος και δεινός περιηγητής Cousinery αναφέρεται πρώτος τον 18ο αιώνα στις Πηγές Αγγίτη (Sources d' Angitas) και στη σπηλιά μέσα από την οποία ξεπηδούσε το νερό. Το 1952 το ζεύγος Πετρόχειλου πραγματοποίησε την πρώτη εξερευνητική προσπάθεια μέσα στο σπήλαιο, έχοντας να αντιμετωπίσει την πρωτόγνωρη εμπειρία ενός υπόγειου ποταμού με στενό πέρασμα (σιφόνι). Ωστόσο, μόλις το 1978, Έλληνες και Γάλλοι σπηλαιολόγοι καταδύθηκαν

στο νερό και προχώρησαν στα πρώτα 500μ. Από τότε μέχρι σήμερα έχουν εξερευνηθεί περίπου 12 χλμ. και έχουν χαρτογραφηθεί 10 χλμ. διαδρομής. Από το 2000, που ξεκίνησε η λειτουργία του Σπηλαίου, ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τα πρώτα 500μ. του μοναδικού αυτού φαινομένου.

Μέσα στο Σπήλαιο με σταθερή θερμοκρασία 17ο C, ο χώρος είναι εντυπωσιακός. Καθώς ο επισκέπτης προχωρά σε διάδρομο πάνω από το ποτάμι και αντίθετα με τη ροή του νερού, παρακολουθεί στο διάκοσμο του Σπηλαίου να κυριαρχούν οι λευκοί και ερυθρόμορφοι σταλακτίτες διαφόρων μορφών.

Εξαιτίας του υγρού στοιχείου οι σταλαγμίτες είναι περιορισμένοι και ο μεγαλύτερος βρίσκεται στην εντυπωσιακή, αλλά μη επισκέψιμη ακόμη για το ευρύ κοινό, "Αίθουσα της Ακρόπολης" των 150 τ.μ. Ο πυθμένας του ποταμού καλύπτεται από διάφορα υλικά, όπως άμμο και άργιλο, των οποίων το πάχος είναι μεγαλύτερο από 10μ.

Η "Αίθουσα του Τροχού", που συνδέεται σήμερα με τον κύριο χώρο του Σπηλαίου με διάδρομο, οφείλει το όνομά της στην ύπαρξη μεγάλου υδραυλικού τροχού διαμέτρου 8μ., αρχικά ξύλινου και αργότερα σιδερένιου, ο οποίος

κάλυπτε τις ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης της περιοχής από την εποχή της Τουρκοκρατίας.

Μέσα σε αυτήν την αίθουσα εντυπωσιάζει το άνοιγμα στην οροφή, με διαστάσεις 8x12μ., πιθανή είσοδο των κατοίκων των γύρω οικισμών και μυστική πρόσβαση από την ακρόπολη πάνω από το Σπήλαιο στο ποτάμι.

Εξίσου εντυπωσιακό είναι και το τοξωτό άνοιγμα απ' όπου ξεχύνονται με ορμή τα νερά στην πεδιάδα δημιουργώντας μια όαση δροσιάς, με πλατάνια, λεύκες και ιτιές στο περιβάλλοντα χώρο του σπηλαίου, ιδανική για την ξεκούραση των επισκεπτών.

Μέσα στο Σπήλαιο φωλιάζουν ευκαιριακά ή ζουν μόνιμα 37 είδη ζώων, κυρίως μικροπανίδας, από τα οποία 6 είδη έγιναν γνωστά για πρώτη φορά στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Βρίσκουμε ακόμη ψάρια, νυχτερίδες και κάποια μεγαλύτερα θηλαστικά όπως τη βίδρα και τον μυοκάστορα.

Για πληροφορίες:

Γραφείο ΔΗ.Κ.Ε.Π. Τηλ.: (+30) 25220 23620
Fax: (+30) 25220 21065 / email : ade@otenet.gr
Εκδοτήριο Σπηλαίου : Τηλ. & Fax: (+30) 25220 60460
Ιστοσελίδα www.spilaioaggiti.prosotsani.gr

Φαλακρό όρος Χιονοδρομικό κέντρο

Στο ΦΑΛΑΚΡΟ το “βουνό σύμβολο” της Δράμας, βρίσκεται το ομώνυμο χιονοδρομικό κέντρο που με την έλλειψη δεντρώδους βλάστησης στην ευρύτερη περιοχή της βάσης του, δικαιώνει απόλυτα την ονομασία του, του προσδίδει όμως μια αξεπέραστη χιονοδρομική γοητεία.

Το Φαλακρό αποτελεί ένα από τα πιο ενδιαφέροντα ορεινά συγκροτήματα της πατρίδας μας. Προσφέρεται για σκι στο χιονοδρομικό κέντρο, πεζοπορία, αναρρίχηση, ορειβατικό σκι, χωμάτινες διαδρομές με ειδικού τύπου οχήματα και αεραθλητισμό. Συναρπαστικές εμπειρίες και μοναδικές συγκινήσεις για τους λάτρεις της περιπέτειας.

Θεωρείται ένα από τα καλύτερα χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα για τις φυσικές πίστες του, που αγγίζουν το υψόμετρο των 2200 μέτρων. Βρίσκεται στο οροπέδιο του Αγίου Πνεύματος (1720μ.) και φτάνουμε εκεί ακολουθώντας το δρόμο Δράμας - Κάτω Νευροκοπίου μέχρι τη διασταύρωση του Βώλακα και στη συνέχεια ανηφορίζουμε προς το χιονοδρομικό κέντρο σύμφωνα με την οδική σήμανση (46χλμ. από τη Δράμα).

Λειτουργούν 4 συρόμενοι αναβατήρες, μία τετραθέσια εναέρια αποσυμπλεκόμενη καρέκλα, μία εναέρια διθέσια, και τρία baby lift, που εξυπηρετούν τις 20 και πλέον πίστες του χιονοδρομικού, συνολικού μήκους πάνω από 22 χλμ. Σήμερα με την συνεχή βελτίωση των υποδομών του κατατάσσεται στις πρώτες θέσεις αξιολόγησης των χιονοδρομικών κέντρων της χώρας μας.

Συνδυάζει πίστες για τουριστική και αθλητική χιονοδρομία, πίστες δρόμου αντοχής, μονοπάτια πορείας, ορειβασίας(E6), πλούσιες συνθήκες χιονιού, ελεύθερο ορίζοντα, εκπληκτική

ηλιοφάνεια, εύκολη προσπέλαση και άνετους χώρους πάρκινγκ.

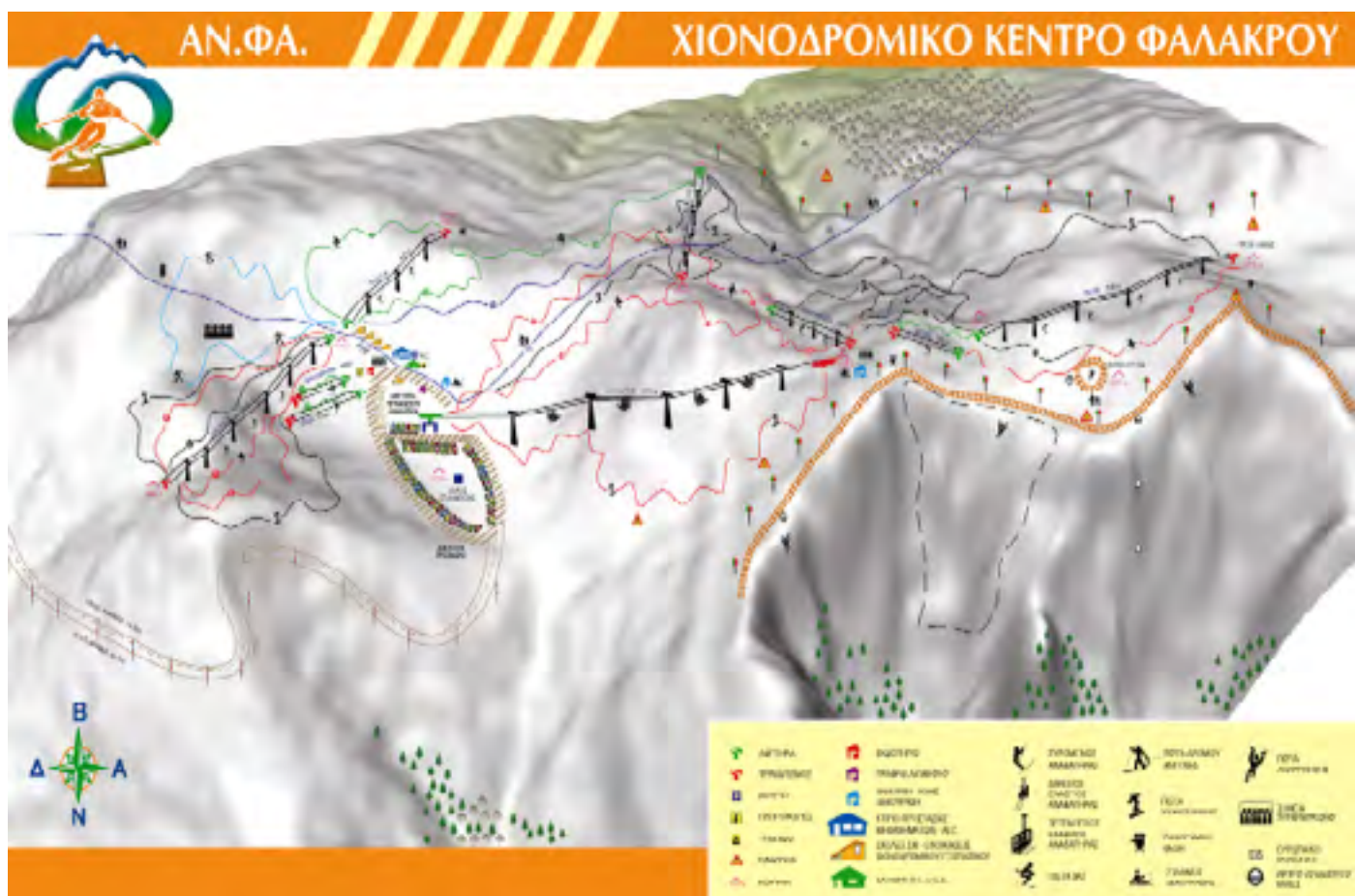
Η περιοχή προσφέρεται για πεζοπορικές εξορμήσεις όλες τις εποχές, γιατί το οροπέδιο παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον από την άνοιξη με τα σπάνια αγριολούλουδα που κατακλύζουν τις πλαγιές και τις κορυφές. Διαθέτει τις απαραίτητες τουριστικές εξυπηρετήσεις ενώ η δημιουργία καταλυμάτων μικρού και μεσαίου μεγέθους στην γύρω περιοχή τα δύο τελευταία χρόνια θα συμβάλλουν ακόμη περισσότερο στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Έχει την δυνατότητα να φιλοξενηθούν μεγάλα αθλητικά γεγονότα όπως πανελλήνιοι αγώνες αντοχής και κατάβασης.

Το Φαλακρό αποτελεί σήμερα ένα από τα σημαντικότερα αναρριχητικά πεδία της Ελλάδος. Διαθέτει ορισμένες από τις πιο υψηλές και δύσκολες ορθοπλαγιές όπου μπορεί κάποιος να αναρριχηθεί σε διάφορους βαθμούς δυσκολίας.

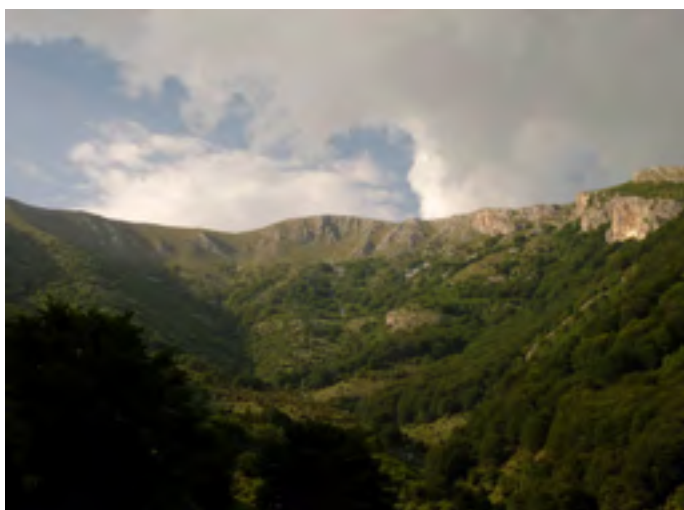
Έργο μεγάλης τουριστικής υποδομής αποτελεί η εγκατάσταση και λειτουργία της τετραθέσιας εναέριας αποσυμπλεκόμενης καρέκλας, μήκους 1500μ. η δεύτερη στην Ελλάδα μετά του Παρνασσού, αλλά η μεγαλύτερη σε μήκος.

Με την υποδομή έχει εξασφαλισθεί η κατά το δυνατόν μονιμότερη λειτουργία του κέντρου,

που και σε περίπτωση αραιών χιονοπτώσεων το χιονοδρομικό λειτουργεί κανονικά με εναλλακτικές λύσεις εκείνων των μεγαλύτερων υψομέτρων που κρατάει πολύ χιόνι.

Μενοίκιο όρος

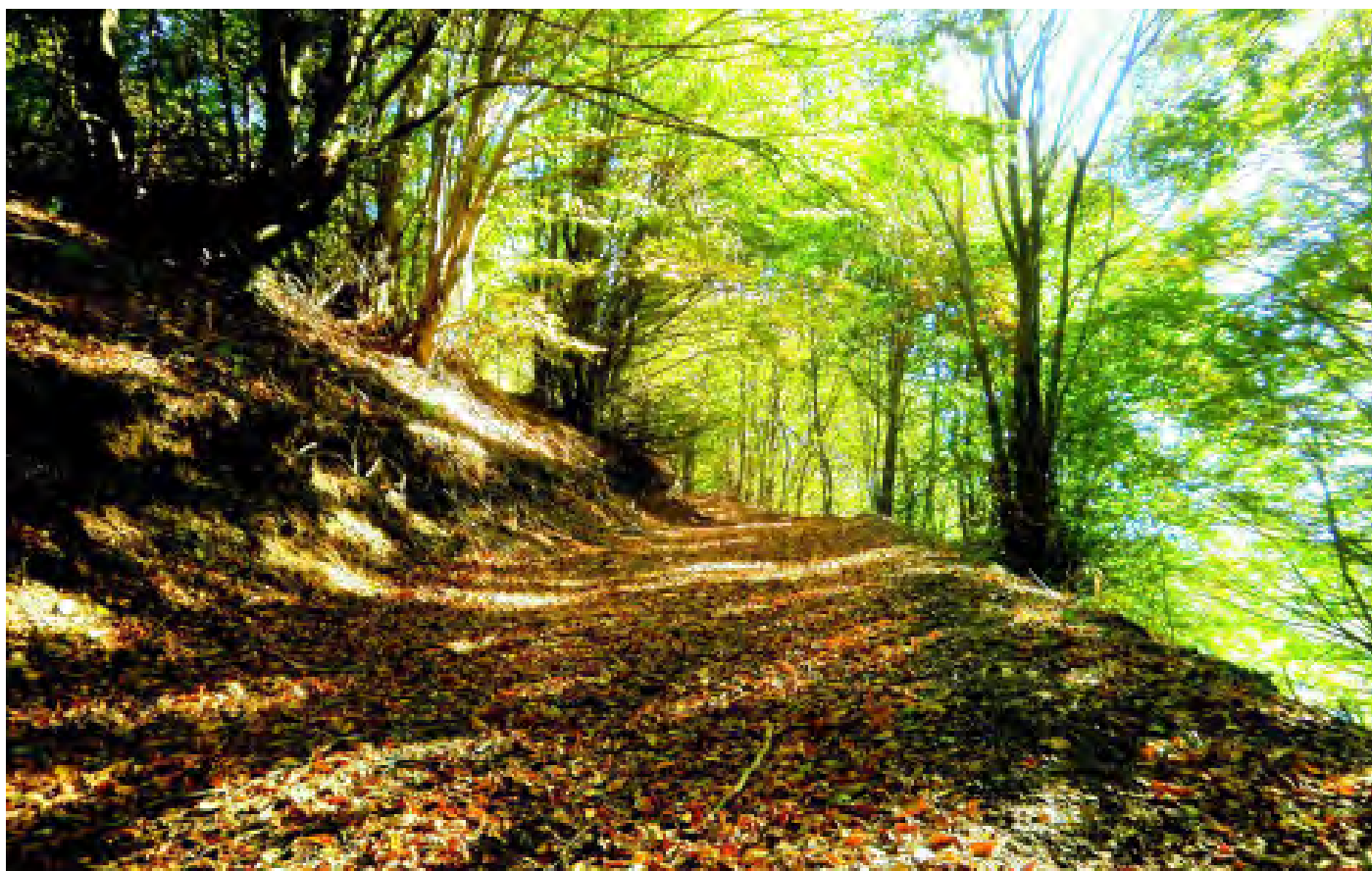
Αρκετοί φυσιολάτρες και άλλες ομάδες επισκεπτών συναντώνται στην ορεινή περιοχή του όρους Μενοικίου - Κούσκουρας που χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο, ποικιλομορφία και υψηλή αισθητική τοπίων, χαραδρώσεις και ορθοπλαγιές, αλπικές εκτάσεις και ιδιαίτερα γεωμορφολογικά γνωρίσματα. Η πλούσια πανίδα κατατάσσει το Μενοίκιο στις πιο σημαντικές ορεινές περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας.

Καταγράφηκαν περισσότερα από 500 φυτικά είδη, τα οποία συνθέτουν 20 περίπου οικοτόπους. Έξι οικοτόποι θεωρούνται ιδιαίτερης αξίας και τέθηκαν σε καθεστώς προστασίας.

Οι οικοτόποι της περιοχής προσφέρουν κατάλληλα ενδιαιτήματα για ένα σημαντικό αριθμό ζώων. Καταγράφηκαν 31 είδη θηλαστικών, 15 ερπετών και 6 αμφιβίων.

Η орνιθοπανίδα αριθμεί 132 είδη πουλιών. Είδη όπως ο χρυσαετός, ο ασπροπάρης, ο χρυσογέρακας, ο δρυομυγοχάφτης, ο δρυοκολάπτης αλλά και η ύπαρξη λύκων και άλλων ζώων τα οποία ανήκουν στην ειδική κατηγορία για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, δικαιολογούν την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE στην περιοχή για την προστασία και τη διαχείριση του φυσικού πλούτου.

Η πλούσια πανίδα και χλωρίδα κατατάσσουν το Μενοίκιο στις πιο σημαντικές ορεινές περιοχές της Ανατολικής Μακεδονίας.

Οι ψηλότερες κορυφές του βουνού βρίσκονται στο δυτικό τμήμα. Στο Μενοίκιο δεν υπάρχουν απομονωμένες κορυφές σε αντίθεση με την πλειοψηφία των άλλων βουνών της περιοχής, αλλά αυτές ανήκουν σε ένα συνεχόμενο επίπεδο με μικρές υψομετρικές διαφορές.

Λόγω της γεωγραφικής του θέσης, η βλάστηση του Μενοικίου έχει δεχθεί επιδράσεις από το μεγαλύτερο μέρος της Βαλκανικής χλωρίδας αλλά και από αυτό της Ν. Ελλάδας.

Στην περιοχή της Μικρόπολης, το συγκροτημένο δάσος από τις αιωνόβιες καστανιές αλλά και τα

δάση δρυός και οξιάς ξαφνιάζουν και γοητεύουν.

Στα ορεινά λιβάδια της Τρίγκας και του οροπεδίου της Καλλίπολης ο επισκέπτης θα ανακαλύψει εικόνες απaráμιλλου κάλλους. Τα ήρεμα καταπράσινα αυτά τοπία, με την παρουσία των άγριων αλόγων του Μενοικίου, θεωρούνται εξαιρετικά από αισθητικής πλευράς.

Σχεδιάστηκαν πεζοπορικές ή ήπιες ορειβατικές διαδρομές με σήμανση, μέσα σε δίκτυο μονοπατιών και δασικών δρόμων, με σκοπό τη γνωριμία των επισκεπτών με το φυσικό περιβάλλον, την ιστορία του τόπου, τα θρησκευτικά μνημεία, την παραδοσιακή αρχιτεκτονική στη Μικρόπολη, τις ασχολίες των κατοίκων ανάλογα με την εποχή (καπνοκαλλιέργεια, παραδοσιακό αργαλειό, καζάνι για την παραγωγή τσίπουρου). Κερδίζουμε γνώσεις και εμπειρίες πάνω στα γεωμορφολογικά και οικολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής, τον προσανατολισμό με τη χρήση πυξίδας, την άσκηση και τη βελτίωση της φυσικής μας κατάστασης. Οι αποστάσεις των διαδρομών κυμαίνονται ανάμεσα στα 2-4,5χλμ., λαμβάνοντας υπόψη και την ύπαρξη κάποιας υψομετρικής διαφοράς, και η διάρκεια των διαδρομών υπολογίζεται σε 60-90 λεπτά.

Λαογραφικό Μουσείο Προσοτσάνης

Το κτίριο αποτελεί σημαντική πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, για αυτό και 50 χρόνια μετά την τελευταία κατοίκηση του, αποκαταστάθηκε και επαναχρησιμοποιήθηκε, με ευθύνη του Δήμου Προσοτσάνης και με οικονομική υποστήριξη του Ε.Π. Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013» INTERREG και ειδικότερα του έργου με τίτλο: "Popularization and Preservation of the Cultural and Historical Heritage, in the Cross-border Region Gotse Delchev – Prosochani".

Το κυρίως κτίσμα είναι διώροφο, πλατυμέτωπο, με χαγιάτι και στέγη και αποτελεί τμήμα μεγαλύτερης ιδιοκτησίας με βοηθητικά κτίσματα, που βρίσκονται εντός μιας μεγάλης αυλής. Η πρόσβαση στην ιδιοκτησία γινόταν μέσω της ανατολικής εισόδου της αυλής ενώ η είσοδος στο κτίσμα γίνεται μέσω ημιυπαίθριου χώρου-χαγιατιού.

Στην ισόγεια στάθμη ήταν οργανωμένοι οι χώροι των αγροτικών δραστηριοτήτων του νοικοκυριού και χρησιμοποιούνταν κυρίως για

την αποθήκευση και επεξεργασία των προϊόντων που παρήγαγε η ίδια η οικογένεια, ενώ στον όροφο ήταν οργανωμένοι οι χώροι διημέρευσης της οικογένειας. Στην αγροτική οικιακή οικονομία, οι χώροι του σπιτιού δεν ήταν μονόλειτουργικοί, αλλά εποχιακά φιλοξενούσαν και άλλες δραστηριότητες.

Τα κύρια υλικά δόμησης του κτιρίου είναι η πέτρα και το ξύλο. Οι φέρουσες περιμετρικές τοιχοποιίες του ισόγειου τμήματος είναι λιθοδομές, όπως και ο αυλόγυρος της ευρύτερης ιδιοκτησίας. Στον όροφο, από λιθοδομή είναι κατασκευασμένες η βόρεια και η δυτική τοιχοποιία, ενώ όλες οι υπόλοιπες τοιχοποιίες είναι ξυλόπηκτες (μπαγδατί).

Οι ξυλόπηκτες τοιχοποιίες αποτελούνται από υποστηλώματα, από ξύλο δρυός, με γέμισμα από "πλοκαριά", δηλαδή καλάμια τα οποία πλέκονται αμφίπλευρα, στην ξύλινη υποδομή. Πάνω στο υπόστρωμα της πλοκαριάς είναι εφαρμοσμένο το επίχρισμα, το πηλοκονίαμα.

Ιερό του Διονύσου

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η ύπαρξη στην τοπική κοινότητα Καλής Βρύσης ιερού Διονυσιακής λατρείας πρώιμων ελληνιστικών χρόνων, που σώζεται σε αρκετά καλή κατάσταση. Η περιοχή πλούσια σε αρχαιότητες από τους προϊστορικούς μέχρι τους βυζαντινούς χρόνους, έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτιστικής και ιστορικής φυσιογνωμίας του τόπου αυτού.

Το Ιερό βρίσκεται στη θέση «μικρή τούμπα» και απέχει 2,5 χιλιόμετρα από το Δημοτικό Διαμέρισμα Καλής Βρύσης και δεσπόζει σε όλη την κοιλάδα του ποταμού Αγγίτη, επάνω σε ένα πλάτωμα - φυσική θέση σημαντική και αξιολογικό πέρασμα για διάφορες εποχές, ανάμεσα στα βουνά Μενοίκιο και Φαλακρό, που βρίσκεται απέναντι, και σε μικρή απόσταση από το Σπήλαιο των Πηγών του ποταμού Αγγίτη.

Το κτίριο ωραίας τοιχοδομίας, είναι μοναδικό δείγμα κτίσματος ιστορικών χρόνων για το Νομό Δράμας. Μια πρώτη προσπάθεια χρονολόγησης που στηρίζεται σε ευρήματα μας οδηγεί στα τέλη του 4ου αιώνα με αρχές του 300 π.Χ. Αποκαλύφθηκε ένα παχύ στρώμα καταστροφής από φωτιά και θραύσματα αγγείων καθώς και νομίσματα μαζί με κομμάτια από πλιθιά και καμένα ξύλα, τα οποία μαρτυρούν το βίαιο πέρασμα της φωτιάς που προκάλεσε μεγάλες καταστροφές.

Στην ίδια περιοχή βρέθηκε μαρμάρινη προτομή του θεού Διόνυσου ρωμαϊκών χρόνων.

Η σπουδαιότητα του ναού και η δυνατότητα προσέλκυσης επισκεπτών οι οποίοι θα μπορέσουν από κοντά να θαυμάσουν το μεγαλοπρεπές ιερό του Διόνυσου επέβαλε την πραγματοποίηση μιας σειράς έργων και ενεργειών όπως: προσεκτική ανασκαφή η οποία έγινε από ομάδες ειδικευμένων αρχαιολόγων και η οποία ανάδειξε πλήρως το ιερό του Διονύσου, περίφραξη του χώρου του ιερού προς αποφυγή καταστροφών και κλοπών, κατασκευή στεγάστρου η οποία συμβάλει στην προστασία τόσο του ιερού όσο και των επισκεπτών από δυσμενή καιρικά φαινόμενα, απαλλοτρίωση των γύρω αγροτεμαχίων και δημιουργία χώρων στάθμευσης καθώς και ασφαλτόστρωση του δρόμου από την κοινότητα Καλής Βρύσης προς το ιερό.

Τούμπα Σιταγρών - Νεολιθικό σπίτι

ΤΟΥΜΠΑ ΣΙΤΑΓΡΩΝ

Η συστηματική ανασκαφή των Σιταγρών πραγματοποιήθηκε έπειτα από συνεργασία της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής με το Πανεπιστήμιο του Los Angeles στα 1967 - 70. Ανακαλύφθηκε η συνεχής κατοίκηση της τούμπας από τη Μέση και Νεότερη Νεολιθική Εποχή μέχρι και την Πρώιμη Χαλκοκρατία που χρονολογικά ξεκινά από τα μέσα της 6ης μέχρι τα τέλη της 3ης π.Χ. χιλιετίας.

Τα αρχαιολογικά ευρήματα από τη θέση εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Δράμας

Ανασκαφή 1968 - 1971

ΤΟ ΝΕΟΛΙΘΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

Με την αρχή της Νεολιθικής Εποχής κτίζονται και οι πρώτες μόνιμες κατοικίες. Τα υλικά είναι ξύλο και πηλός. Με χονδρά κλαδιά κατασκευάζεται ο σκελετός του κτίσματος και έπειτα πλέκονταν πλέγμα από λεπτά κλαδιά, τα οποία επικαλύπτονταν με στρώσεις πηλού.

Στο εσωτερικό του νεολιθικού σπιτιού η ζωή οργανώνεται γύρω από την εστία, όπου καίει η φωτιά και παρασκευάζεται η τροφή. Ιδιαίτερα συχνή είναι η παρουσία στο εσωτερικό του σπιτιού, μικρού φούρνου με καμαρωτή οροφή και έδρανα από πηλό δίπλα του.

Το περίσσειμα του κάθε νοικοκυριού αποθηκεύονταν σε μεγάλα πιθόσχημα αγγεία, σε πιθάρια από άψητο πηλό ή σε αποθηκευτικούς λάκκους. Από το νεολιθικό οικισμό των Σιταγρών προέρχεται το μεγάλο πιθάρι με την εγχάρκτη διακόσμηση, έργο υψηλής για την εποχή του αγγειοπλαστικής και πυροτεχνολογίας.

Ένα μεγάλο μέρος της οικοσκευής του νεολιθικού

σπιτιού που ήταν κατασκευασμένο από οργανικά υλικά (ξύλο, καλάμια, μαλλί, λινάρι, δέρμα) έχει οριστικά χαθεί.

Οι ανασκαφές, ωστόσο, αποκαλύπτουν στο εσωτερικό των σπιτιών και στις αυλές τους, αντικείμενα της καθημερινής ζωής, κατασκευασμένα από πηλό, λίθο και οστά, όπως αγγεία, εργαλεία, κοσμήματα, ειδώλια. Οι πήλινες αγνύθες (βαρίδια) αργαλειών και τα σφονδύλια μαρτυρούν την ενασχόληση των ενοίκων με την υφαντική.

Βυζαντινές Εκκλησίες

Ο Δήμος παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον όσον αφορά τις βυζαντινές εκκλησίες που εντοπίστηκαν στα δημοτικά Διαμερίσματα των υπωρειών του Μενοικίου όρους και της λεκάνης του Αγγίτη.

Παρουσιάζουμε συνοπτικά τα μνημεία:

Αγία Μαρίνα στην Καλή Βρύση

Μονόχωρη εκκλησία με γυναικωνίτη και χαγιάτι. Χρόνος ανέγερσης 1883.

Ταξιάρχες στα Κοκκινόγεια

Βρίσκεται μέσα στον οικισμό. Έχει γυναικωνίτη και χαγιάτι και καλύπτεται με δύριχτη στέγη και κτίστηκε τον Οκτώβριο του 1820.

Αγία Παρασκευή στην Καλλιθέα

Κτίστηκε το 1890, διασώζεται ο άμβωνας με ζωγραφισμένους επάνω του τους τέσσερις Ευαγγελιστές.

Άγιος Αθανάσιος στην Καλλιθέα

Κτίστηκε στα 1835, είναι τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική. Παραπλεύρως του ναού, βρίσκεται πυργοειδές κουδουνοστάσιο (καμπαναριό) που κτίστηκε το 1864, διαθέτει εκκρεμές ωρολόγιο από την δεκαετία του 1860, χονδρής κατασκευής αλλά ακριβείας, που λειτούργησε ως το 1995. Κατόπιν σταμάτησε η λειτουργία του όχι λόγω βλάβης αλλά επειδή έπαψε να υπάρχει «ειδικός» για το κούρδισμα. (Η λειτουργία του βασίζεται

σε τέσσερις (4) κρεμαστές μεγάλες πέτρες οι οποίες κατεβαίνοντας θέτουν σε λειτουργία το μηχανισμό.

Κοίμηση της Θεοτόκου στο Πανόραμα

Κτίστηκε το 1841 και διατηρεί σχεδόν αναλλοίωτη την αρχική της μορφή.

Άγιος Νικόλαος στην Καλή Βρύση

Ο Άγιος Νικόλαος, ο οποίος κτίστηκε πριν από το 1848 διαθέτει εξαιρετικής τέχνης ξυλόγλυπτο τέμπλο και Αγία Τράπεζα.

Ναός Αγίου Παντελεήμονος στην Προσοτσάνη

Το καθολικό ανήκει στον τύπο του συνεπτυγμένου σταυροειδούς εγγεγραμμένου ναού, αρχικά είχε διαστάσεις 5,90X7,30μ χωρίς την αψίδα. Επισκευάστηκε το 1915. Η αψίδα, ημικυκλική εσωτερικά, ήταν τρίπλευρη εξωτερικά και στις δύο πλάγιες πλευρές της είχε αψιδώματα με κεραμοπλαστικό διάκοσμο. Χρονολογείται στο β' μισό του 13ου αιώνα.

Ασκητήριο στην Πετρούσα

Στην περιοχή του χωριού Πετρούσσα υπάρχει σπηλιά αφιερωμένη σήμερα στον Άγιο Μάρκο. Στο εσωτερικό της βρίσκονται κτιστές δεξαμενές, αγίασμα και κτιστές κατασκευές ίσως βυζαντινής περιόδου. Πιθανολογείται ότι άλλοτε ήταν ιστορημένη. Διατηρούνται χαράγματα βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου.

Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου

Η ερειπωμένη μονή του Αγίου Δημητρίου είναι κτισμένη σε πλάτωμα που δημιουργείται ανάμεσα στους γύρω ορεινούς όγκους του Μενοικίου Όρους, σε απόσταση τριών χιλιομέτρων δυτικά/

βορειοδυτικά από το σημερινό χωριό Πανόραμα, πρώην Καλαπότι, Δράμας. Η θέση αθέατη από τους βασικούς άξονες της περιοχής, ήταν προσπελάσιμη στο παρελθόν από καλντερίμι, τμήματα του οποίου διατηρούνται κατά χώραν.

Από τη μονή διασώζονται σε ερειπιώδη κατάσταση ο περίβολος με τα κελλιά, ο πυλώνας, η φιάλη. Το καθολικό της μονής που τιμάται στη μνήμη του αγίου Δημητρίου σώζεται ακέραιο και αποτελεί αξιόλογο μνημείο της ναοδομίας των μεταβυζαντινών χρόνων. Ανήκει στον τύπο του μονόχωρου τρουλαίου ναού. Αποτελείται από τον νάρθηκα, τον κυρίως ναό, το Ιερό Βήμα με την προεξέχουσα αψίδα και μια περιμετρική στοά στη δυτική και νότια πλευρά.

Ο χώρος του κυρίως ναού διαμορφώνεται με δυο ζεύγη παραστάδων εκ των οποίων το ανατολικό χωρίζει το χώρο του Ιερού Βήματος από τον

κυρίως ναό, ενώ το δυτικό χωρίζει το νάρθηκα. Καλύπτεται από ημισφαιρικό τρούλο με τύμπανο, ο οποίος στηρίζεται μέσω ημιγωνίων σε τέσσερα αβαθή τόξα. Τα τρία από αυτά καταλήγουν στις τέσσερες παραστάδες, ενώ το ανατολικό είναι το τόξο μετώπου της καμάρας που καλύπτει το ιερό. Ο νάρθηκας καλύπτεται με εγκάρσια καμάρα.

Η στοά αρχικά ήταν ανοικτή και διαμορφώνονταν με πεσσούς. Σε μεταγενέστερη εποχή τα κενά μεταξύ των κενών εντοιχίστηκαν. Καλύπτεται με χαμηλωμένους θόλους οι οποίοι στηρίζονται σε τόξα που συνδέουν τους πεσσούς με την περιμετρική τοιχοποιία.

Ο ναός έχει δυο εισόδους μια στη δυτική και μια στη νότια πλευρά και από ένα στενό ορθογώνιο παράθυρο στη βόρεια, νότια και ανατολική πλευρά. Στον άξονα της δυτικής εισόδου διαμορφώνεται ο τριώροφος πύργος του κωδωνοστασίου. Ο εντοιχισμός της στοάς απέκλεισε τη συμμετρική του σχέση με την δυτική είσοδο.

Το ξυλόγλυπτο τέμπλο αναπτύσσεται σχεδόν σε όλο το ύψος του ναού. Τοποθετείται σε εσοχή της ΒΔ γωνίας του ανατολικού ζεύγους των παραστάδων. Οι δεσποτικές εικόνες του Χριστού Παντοκράτορα, της Θεοτόκου, του Αγίου Δημητρίου και του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου είναι του έτους 1866 δια χειρός Ιερεμίου Μελενικίου, ενώ η εικόνα του Αγίου Νικολάου και

Χαραλάμπους φέρει την επιγραφή: Δαπάνη του Αθανασίου Αποστόλου από Προσότσανη 1872. Δια χειρός Στεργίου από Νευροκόπι.

Ο ναός είναι κτισμένος με επιμελημένη αργολιθοδομή στην οποία γίνεται χρήση ορθογωνισμένων μαρμαρόλιθων για τον τονισμό των γωνιών, ενώ μαρμάρيني λαξευτοί λίθοι έχουν χρησιμοποιηθεί και για τα ανακουφιστικά τόξα που πλαισιώνουν τα παράθυρα εξωτερικά. Από μάρμαρο είναι επίσης τα πλαίσια των παραθύρων, όπως και το περιθύρωμα των εισόδων. Η χρήση των πλίνθων περιορίζεται στα πλίνθινα ανακουφιστικά τόξα με τα οποία κοσμεύεται το τύμπανο του τρούλου. Τοιχογραφικός διάκοσμος.

Ο ναός είναι κατάκοσμος με τοιχογραφίες που κοσμούν όλες τις εσωτερικές επιφάνειες των τοίχων. Ακολουθούν το συνήθη για την εποχή εικονογραφικό πρόγραμμα με την Θεοτόκο Πλατυτέρα στο τεταρτοσφαίριο της αψίδας και συλλειτουργούντες Ιεράρχες στον ημικύλινδρο, το Χριστό Παντοκράτορα στον τρούλο, τους τέσσερις ευαγγελιστές στα ημιχώνια, ολόσωμους προφήτες στο τύμπανο. Η εικονογράφηση του Δωδεκάορτου σε συνδυασμό με παραστάσεις από το μαρτύριο του Αγίου Δημητρίου αναπτύσσεται στους κάθετους τοίχους. Από την επιγραφή που συνόδευε τις τοιχογραφίες διακρίνεται μόνο το έτος 1874. Η υπόλοιπη, όπως και τα ονόματα των αγίων και οι επιγραφές των ειλητών έχουν επικαλυφθεί με γαλάζια μπογιά.

Τα έντονα χρώματα, η πλήρωση και του παραμικρού κενού χώρου στη ζωγραφική επιφάνεια με παραπληρωματικά στοιχεία συνδέουν τον καλλιτέχνη των τοιχογραφιών με την καλλιτεχνική παραγωγή της ευρύτερης

βαλκανικής χερσονήσου.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης και ο πολυέλαιος που κρέμεται από την κορυφή του τρούλου, ο οποίος φέρει την ακόλουθη επιγραφή:

Ο ΠΟΛΥΕΛΙΟΣ ΟΥΤΟΣ ΑΦΙΕΡΩΘΗ/ΤΗ ΕΝ ΚΑΛΑΠΟΤΙΩ ΙΕΡΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ/ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΡΑ ΤΙΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΥ/ ΣΕΒΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΣΑ/ ΡΤΣΙΣΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΣΝΙΤΣΑΣ ΔΗΜΗΣΑΡΙΟΥ/ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Το καθολικό της μονής Αγίου Δημητρίου αποτελεί ενδιαφέρον δείγμα της μεταβυζαντινής ναοδομίας καθώς συνδυάζει στοιχεία της βυζαντινής ναοδομίας με κατασκευαστικές λεπτομέρειες που ανήκουν στην εποχή που κτίστηκε. Ο μονόχωρος τρουλαίος ναός ή μονόκλιτος εγγεγραμμένος σταυροειδής τρουλαίος ναός, είναι χαρακτηριστικός αρχιτεκτονικός τύπος της

βυζαντινής αρχιτεκτονικής για ναούς μικρών διαστάσεων, που γνώρισε ευρύτατη διάδοση και κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας. Ο τρούλος με το οκταγωνικό τύμπανο και τα ανοίγματα είναι στοιχείο βυζαντινό σε αντίθεση με τη συνηθέστατη μορφή του χαμηλού τυφλού τρούλου που επικρατεί σε ναούς της μεταβυζαντινής εποχής. Κατασκευαστικές λεπτομέρειες ωστόσο, όπως τα ημιχώνια αντί για σφαιρικά τρίγωνα, συνδέουν το μνημείο με την εποχή της ίδρυσής του.

Σύμφωνα με την ανάγλυφη επιγραφή σε μαρμάρινη πλάκα πάνω από το ανατολικό παράθυρο το καθολικό κτίστηκε το 1865.

Σταυρούλα Δαδάκη
12η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Καβάλας

Φαράγγι Πετρούσας - Πύργων

Το Φαράγγι της Πετρούσας - Πύργων, ξεκινάει βόρεια από το χωριό των Πύργων και καταλήγει στην Πετρούσα. Με μήκος περισσότερο των 10 χιλιομέτρων αποτελεί πόλο έλξης για τους φυσιολάτρες - περιπατητές, οι οποίοι μπορούν να το διασχίσουν κάτω από κατακόρυφα βράχια, μέσα σ' ένα εκπληκτικής φυσικής ομορφιάς τοπίο. Στις πλαγιές του φαράγγιού φιλοξενούνται πολύχρωμα

δεν ξεπερνά τα 3-5 μέτρα, όπου σχηματίζονται λεκάνες με νερό. Με δέος πλησιάζουμε την περιοχή με το στεφάνι των κορυφών. Μπροστά μας, το Φαράγγι χωρίζεται σε δύο παρακλάδια, που κατευθύνονται στις πλαϊνές ορθοπλαγιές, ενώ οι κεντρικές ορθοπλαγιές καταλήγουν σε άλλα δύο παρακλάδια.

ΠΕΤΡΙΝΟ ΘΕΑΤΡΟ

Νοτιότερα και στο ύψος της Τοπικής κοινότητας Πετρούσας και εντός του Φαραγγιού, δημιουργήθηκε ένα πανέμορφο Πέτρινο Θέατρο που κάθε καλοκαίρι αποτελεί το επίκεντρο πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων για όλο τον Νομό Δράμας.

Με πρωτεργάτες τους κατοίκους της Πετρούσας και με την βοήθεια του Δήμου Προσοτσάνης και της Νομαρχίας Δράμας έγιναν μια σειρά από έργα, όπως κατασκευή γεφυριών, μικρής εκκλησίας με καμπαναριό (είναι το ξωκλήσι της Αγίας Τριάδας μέσα σε φυσική σπηλιά, όπου πιστεύεται ότι αναβλύζει άγιασμα μέσα από τους βράχους), αμφιθεατρικού χώρου 4.500 θέσεων, κτίσματος-καταφυγίου, ξύλινης εξέδρας για παραστάσεις, δρόμων πρόσβασης προς το Φαράγγι, πετρόκτιστη περίφραξη του χώρου κλπ.

αγριολούλουδα, ανθεκτικά ξερόφυτα αλλά και ενδιαφέρουσα δενδρώδης βλάστηση. Επιπλέον το φαράγγι αποτελεί καταφύγιο για πλήθος ειδών της πανίδας.

Το καλοκαίρι του 1968 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά οργανωμένη διάσχιση του Φαραγγιού από ομάδα Ιταλών με ντόπιο οδηγό. Από την εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, στα βόρεια του χωριού των Πύργων, αναζητούμε το καταφύγιο, στη θέση "Κάπι" για τους ντόπιους, προκειμένου να αρχίσουμε την εξερεύνησή μας μέσα στο "Φαράγγι". Η διαδρομή είναι σχεδόν επίπεδη, σε ορισμένα μόνο σημεία γίνεται ανηφορική. Το έδαφος είναι στρωμένο με πέτρες χειμάρρων και ελίσσεται ανάμεσα σε απότομες και πολύ δασωμένες ράχες. Σε πολλά σημεία γίνεται εξαιρετικά στενό με πλάτος που

Ποταμός Αγγίτης

Τοποθεσία «Εργοστάσιο»

Η τοποθεσία «ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ», που βρίσκεται στο 3ο χλμ. Προσοτσάνης – Καλής Βρύσης, στις όχθες του ποταμού Αγγίτη του Δήμου Προσοτσάνης, αποτελεί για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής – και όχι μόνο – ένα ευχάριστο διάλειμμα γοητεύοντας τον επισκέπτη με τον φυσικό και υδάτινο πλούτο της. Προτρέπει σε ευχάριστους περιπάτους, πίκνικ και βόλτες με το ποδήλατο όλες τις εποχές του χρόνου.

Η πλούσια βλάστηση, τα τρεχούμενα νερά και η κατάλληλη υποδομή του χώρου προσφέρουν σε μικρούς και μεγάλους λάτρεις της φύσης τα απαραίτητα ερεθίσματα για ευχάριστες ώρες αναψυχής.

Από το 2003 μια ομάδα νέων ανθρώπων «ΟΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΙ» δημιούργησαν στο χώρο του εργοστασίου έναν θεσμό. Παντρεύοντας τη ΦΥΣΗ με τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ καθιέρωσαν το γνωστό πλέον RIVER PARTY. Κάθε Καλοκαίρι, το μήνα Αύγουστο, «ΟΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΙ», σε συνεργασία με τον Δήμο Προσοτσάνης συμπληρώνουν τους ήχους της φύσης με τις νότες της μουσικής. Για μερικές βραδιές δίνετε στο μουσικόφιλο κοινό η ευκαιρία για ψυχαγωγία με συναυλίες μεγάλων καλλιτεχνών όπως : Γιάννης Γιοκαρίνης, Λάκη Παπαδόπουλος, LOCOMONDO, ΜΠΛΕ, Πάνος Κατσιμίχας, Μάνος Ξυδούς, Θάνος Μικρούτσικος, Μίλτος Πασχαλίδης, Ρίτα Αντωνοπούλου, Μπάμπη Στόκα , Δημήτρη Σταρόβα, Σωκράτη Μάλαμα, Δημήτρης Ζερβουδάκης, Βασίλης Παπακωνσταντίνου, Γιώργος Αετόπουλος κ.α.

Παράλληλες πολιτιστικές εκδηλώσεις συμπληρώνουν το αξιόλογο πρόγραμμα των συνδιοργανωτών.

Εκδηλώσεις
&
Δρώμενα

2017

Στην Καλή Βρύση Δράμας το πανάρχαιο πνεύμα είναι ζωντανό. Κυρίαρχο στοιχείο τα ΜΠΑΜΠΟΥΓΕΡΑ, άνθρωποι μεταμφιεσμένοι που το τριήμερο 6-7-8 Ιανουαρίου κάνουν την εμφάνιση τους στους δρόμους του χωριού. Ένα δρώμενο που έχει τις ρίζες του στη λατρεία του Θεού Διόνυσου. Θεός Διόνυσος ήταν ο θεός της καρποφορίας, της ηδονής, της αμπέλου και του θεάτρου. Γιος μιας χθόνιας θεάς, της Σεμέλης και του ουράνιου θεού Δία, καρπός μιας παράνομης σχέσης, που εξαιτίας αυτής φυγαδεύτηκε στη Θράκη όπου μεγάλωσε εκεί.

Λατρεύτηκε στην περιοχή αυτή με ιδιαίτερο πάθος επειδή έδωσε την ελπίδα στον άνθρωπο και της ένθεης μανίας να υπερβεί τα όρια του.

Απόδειξη της λατρείας αυτής που υπήρξε στην περιοχή είναι ο ναός του θεού Διόνυσου που ανακαλύφθηκε 2 χλμ. έξω από την Καλή Βρύση.

Τα μπαμπούγερα με την εντυπωσιακή και επιβλητική μορφή τους ξεχύνονται στους δρόμους μετά τον Αγιασμό των υδάτων και χτυπούν με το σακίδιο στάχτης που κρατούν στο χέρι τον κόσμο για να ξορκίσουν το κακό.

Η μάσκα που γίνετε από δέρματα ζώων έχει τη μορφή τράγου που συμβολίζει το ζώο που έχει δύναμη για ζωή.

Επίσης τα κουδούνια που ζώνονται στη μέση βγάζουν έναν ήχο για να ξυπνήσουν τη φύση.

Τέλος η καμπούρα που τοποθετείτε πίσω στην πλάτη συμβολίζει τη γριά ΜΠΑΜΠΩ που

έχει αποδώσει τους καρπούς της ζωής (τους απογόνους).

Τα μπαμπούγερα κατά την εποχή του Διόνυσου, ήταν σάτυροι οι ακόλουθοι του θεού Διόνυσου όπου γλεντούσαν με μια ζωή ανέμελη μέ κρασί και γλέντι.

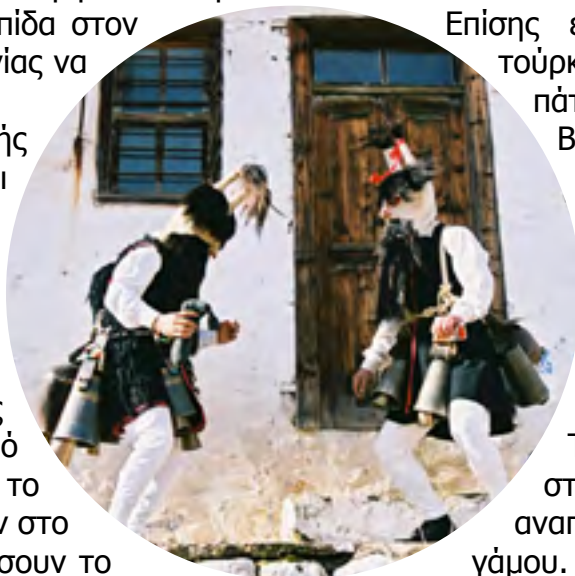
Οι κωδονοφόροι κάνουν αισθητή την παρουσία τους σε όλες τις ιστορικές περιόδους ανά τους αιώνες.

Λέγεται επίσης ότι αυτούς τους χρησιμοποίησε ο Μέγας Αλέξανδρος στις εκστρατείες του με σκοπό να τραπούν σε φυγή οι ελέφαντες του βασιλιά της Περσίας τρομάζοντας από τον ήχο των κουδουνιών.

Επίσης επί τουρκοκρατίας κανένας τούρκος φοροεισπράκτορας δεν πάτησε το πόδι του στην Καλή Βρύση για να πάρει το λεγόμενο χαράτσι-φόρος των Ελλήνων προς τους Τούρκους γιατί έκαναν εμφάνιση τα άγρια σε όψη Μπαμπούγερα και τους τρομοκρατούσαν με αποτέλεσμα να τρέπονται σε φυγή.

Το έθιμο κορυφώνεται στις 8 Ιανουαρίου με την αναπαράσταση του Διονυσιακού γάμου.

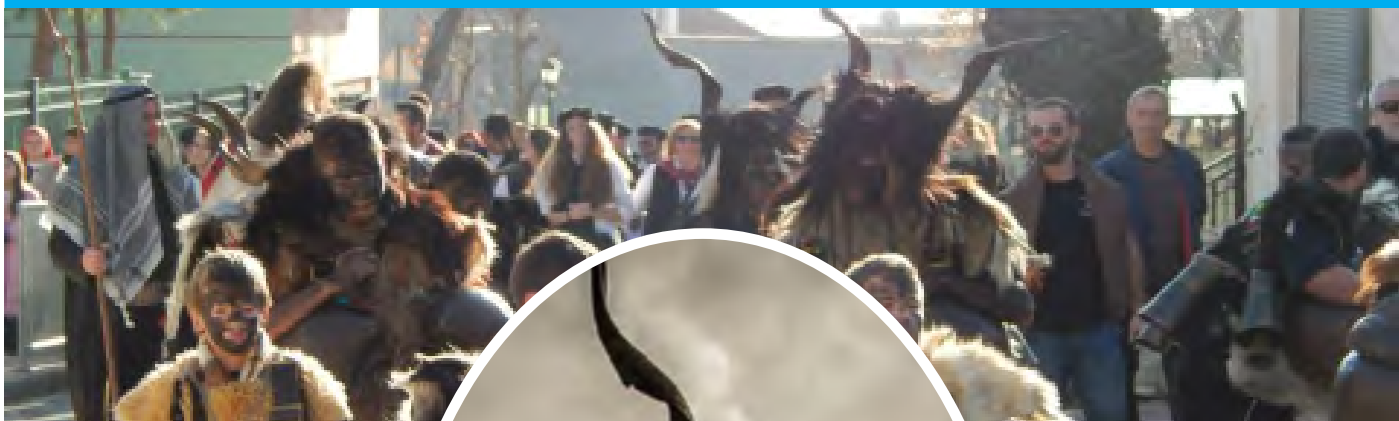
Σε αυτή τη γιορτή μεταμφιεσμένων κυριαρχεί ο αυθορμητισμός και ο ενθουσιασμός. Το έθιμο έχει παγανιστικές ρίζες αλλά αργότερα εντάχθηκε στις χριστιανικές γιορτές για να δώσει αφορμή για γλέντι και διασκέδαση. Είναι μια έξαρση της κοινωνίας για να ξεφύγει από την καθημερινότητα και τα προβλήματά της.

Ιανουάριος
6-7-8

Γιορτή της Μπάμπως

Τοπική Κοινότητα Πετρούσας

Στις 6 - 7 και 8 Ιανουαρίου, αναβιώνει στην Πετρούσα η Γιορτή του Μπάμπιντεν με την φροντίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου. Η γιορτή είναι αφιερωμένη στη Μπάμπω, λέξη που στο ντόπιο ιδίωμα σημαίνει μεγάλη σε ηλικία και τη μαμή, που βοηθούσε στον ερχομό της νέας ζωής και όλοι την έβλεπαν με σεβασμό. Κυρίαρχο σύμβολο της λαϊκής γιορτής είναι η καμήλα, η οποία συμβολίζει την αντοχή και την υπομονή στην πείνα και τη δίψα, καθώς και την αποφασιστικότητα του ανθρώπου να συνεχίσει να παλεύει κόντρα στις ελλείψεις και τις στέρψεις.

Αλλα χαρακτηριστικά του εθίμου είναι οι μεταμφιέσεις. Κυριαρχούν οι "παππούδες" και οι "ιγκιλίγκες", παραδοσιακές φορεσιές των ανδρών και των κοριτσιών αντίστοιχα. Δεν λείπουν βέβαια και οι ζωόμορφες μεταμφιέσεις με δέρματα ζώων και κουδούνια.

Οι προετοιμασίες για τη λαϊκή γιορτή αρχίζουν με την είσοδο του νέου έτους. Στις 7 του Γενάρη είναι έτοιμη η "καμήλα". Ένας σκελετός από ξύλα ή σίδερα, ντυμένος με κουρέλια και δέρματα, ώστε να πάρει τη μορφή της καμήλας. Δύο παλικάρια μπαίνουν από κάτω και αποτελούν τα πόδια της καμήλας. Γύρω στις 11 το πρωί ξεκινά το "φώτισμα" του χωριού. Με τους ήχους των λαϊκών οργάνων, της λύρας και του νταχαρέ

και με τη συνοδεία πολλών μεταμφιεσμένων, που χορεύουν ακατάπαυστα, η πομπή γυρίζει όλες τις γειτονιές του χωριού προαναγγέλλοντας και καλώντας τους κατοίκους στη γιορτή που θα γίνει την επόμενη μέρα. Πάνω στην "καμήλα" ανεβαίνουν, για μια μικρή βόλτα, συνήθως οι γέροι και τα παιδιά, συμβολίζοντας τις αναμνήσεις από αυτά που πέρασαν και τις ελπίδες γι' αυτά που θα έρθουν τη νέα χρονιά. Στις 8 του μήνα και γύρω στις 3 το μεσημέρι αρχίζει η κυρίως γιορτή. Η πομπή με τους μεταμφιεσμένους και την "καμήλα" ξεκινά από την κεντρική πλατεία του χωριού, για να καταλήξει σε υπαίθριο ανοικτό χώρο, όπου και στήνεται ένα γνήσιο λαϊκό πανηγύρι της χαράς και του κεφιού. Οι κυκλικοί χοροί, με τη συμμετοχή όλων των παρευρισκόμενων, κρατάνε μέχρι το βράδυ, με τους ήχους των τοπικών οργάνων. Στους κατοίκους και τους επισκέπτες προσφέρεται βραστή γίδα, κρασί και τσίπουρο.

Η τέλεση του δρώμενου στους Πύργους ξεκινάει από το πρωί της ημέρας των Θεοφανείων (6/1) και διαρκεί τρεις ημέρες. Συμμετέχουν όλοι οι κάτοικοι του χωριού. Οι άνδρες μεταμφιέζονται σε «Αρκούδες» (μέτσες) που φορούν ολόσωμες προβιές (από αιγοπρόβατα), όπου φέρουν στη μέση κουδούνια («τουμπελέκια»). Άλλες μεταμφιέσεις είναι: ιατρός, έγκυος, ζητιάνος, αστυνόμος, γκελίγκα, κ.α.

Όλα τα μέλη του θιάσου, επισκέπτονται τα σπίτια του χωριού, συγκεντρώνοντας χρήματα αλλά και αυγά, βούτυρο, τυρί, αλεύρι με τα οποία οι γυναίκες χωριού θα παρασκευάσουν πίτες και γλυκά.

Αφού τελειώσει η περιφορά στα σπίτια, συγκεντρώνονται στην πλατεία όπου τρέχουν, χορεύουν, γλεντούν και ξεσηκώνουν με τα κουδούνια τους όλο το χωριό. Καθ' όλη τη νύχτα, όλοι οι κάτοικοι του χωριού μένουν ξάγρυπνοι, πίνοντας και χορεύοντας υπό τους ήχους της γκάιντας, της μακεδονικής λύρας και του νταχαρέ. Δεν πρέπει να κοιμηθεί κανείς, μέχρι να ξημερώσει. Η αγρυπνία αυτή λέγεται «νταβανίσκα» και παλιά γίνονταν κατά παρέες αλλά σήμερα σε ένα μαγαζί του χωριού. Τα ξημερώματα ο θιάσος μαζί με τους μουσικούς περιφέρονται στα σοκάκια του χωριού για να ξυπνήσουν όσους δεν άντεξαν την ολονύκτια διασκέδαση. Στη συνέχεια, επιστρέφουν στο μαγαζί και περιμένουν να τελειώσει η θεία λειτουργία.

Έπειτα, πηγαίνουν στην πλατεία όπου στήνεται γλέντι με τους τοπικούς χορούς. Κάθε μέλος του θιάσου επιδίδεται στο έργο του αναλόγως τον ρόλο που υποδύεται, κάνοντας τους άλλους να γελάσουν. Ο ιατρός εξετάζει την έγκυο και προσπαθεί να την ξεγεννήσει. Μαζί με τις «Αρκούδες» βγαίνει και ο αρκουδιάρης που έχει δεμένη με αλυσίδα από κρίκο που είναι πιασμένη στη μύτη της. Ο αρκουδιάρης τραγουδάει, βαράει τον νταχαρέ και η αρκούδα να χορεύει στους ήχους του. Η αρκούδα κρατεί στο χέρι της μια κάλτσα γεμάτη στάχτη και χτυπά όσους δε συμμετέχουν στο δρώμενο, αναγκάζοντάς τους να μπουνέ στο χορό.

Οι «Γκελίγκες» είναι άνδρες ντυμένοι γυναίκες με την τοπική παραδοσιακή φορεσιά. Ενώ χορεύουν, τρέχουν κάποιοι μεταμφιεσμένοι να τις κλέψουν κρυφά. Τότε, άλλοι μεταμφιεσμένοι σε αστυνομικούς, τρέχουν να τις ελευθερώσουν και να επιβάλουν πρόστιμο στους «απαγωγείς».

Το απόγευμα (7/1), οι μεταμφιεσμένοι επισκέπτονται τα σπίτια των Γιάννηδων που εορτάζουν την ονομαστική τους γιορτή και γλεντούν μέχρι τα μεσάνυχτα. Επιστρέφουν στο μαγαζί όπου συνεχίζουν το γλέντι μέχρι το πρωί. Η επόμενη ημέρα (8/1) είναι της «Μπάμπως», δηλαδή, αφιερωμένη στη μαμή του χωριού. Στολίζουν ένα γαϊδουράκι με διάφορα ρούχα και ανεβάζουν επάνω του τις γριές αλλά και όσους άλλους το επιθυμούν, πληρώνοντας κάποιο χρηματικό ποσό.

Εθιμικές πυρές πραγματοποιούνται με αφορμή κάποια θρησκευτική εορτή. Γύρω από αυτές στήνονται χοροί, τραγούδια και τις υπερπηδούν μικροί και μεγάλοι για υγεία και καλή χρονιά.

Γνωστότερο είναι το έθιμο στην Καλλιθέα, την Κυριακή της Τυρίνης, που λέγεται «κούπα». Οι νέοι του χωριού, μια βδομάδα πριν συγκεντρώνουν τα κλαδιά, μεταφέροντας τα από το βουνό στην κεντρική πλατεία του χωριού. Εκεί στήνεται η «κούπα», το ένα κλαδί πάνω στο άλλο, με πολύ

φορές το γύρω της «κούπας» τραγουδώντας το γνωστό τραγούδι «Μακεδονία ξακουστή». Έπειτα σταματούν και ο καθένας από τη δική του πλευρά ανάβει την «κούπα». Στη συνέχεια, στήνεται μεγάλος κυκλικός χορός γύρω από τη φωτιά, υπό τους ήχους των παραδοσιακών οργάνων. Οι νέοι πηδούν πάνω από τη μέση της φωτιάς και οι ανήμποροι από την άκρη της.

Στα παλαιότερα χρόνια, κάθε γειτονιά (μαχαλάς) έστηνε τη δική της «κούπα» και όποιος είχε τη μεγαλύτερη φωτιά ένιωθε πολύ υπερήφανος. Ο ανταγωνισμός ήταν μεγάλος. Μάλιστα, τα κλαδιά που συγκεντρώναν όλη την εβδομάδα, τα αποθηκεύανε σε κρυφό μέρος ή τα φυλάγανε με βάρδιες για να μην κλαπούν από τα παιδιά άλλης γειτονιάς.

Ο συμβολισμός του εθίμου είναι, η κάθαρση της φύσης με τη χρήση της φωτιάς από τα κακά πνεύματα. Οι άνθρωποι πηδούν πάνω απ' αυτή καίγοντας τις αμαρτίες τους και είναι έτοιμοι να υποδεχθούν το Πάσχα με καθαρή τη ψυχή τους. Υπάρχει και μια δεύτερη εκδοχή, ότι με τη φωτιά καίγανε ή αποκρίνανε τους ψύλλους που τις παλαιότερες εποχές αποτελούσαν σοβαρό πρόβλημα λόγω έλλειψης συνθηκών υγιεινής. Εθιμικές πυρές πραγματοποιούνται επίσης, στην εορτή των Αγίων 40 Μαρτύρων (την 9 Μαρτίου) στο εξωκλήσι των Πύργων, του Αγίου Αθανασίου,

τέχνη για να μην πέσουν τα κλαδιά κάτω. Όσο ψηλότερη γίνει τόσο μεγαλύτερη επιτυχία έχει. Έπειτα, όλοι αναμένουν το σούρουπο οπότε δίνεται το σύνθημα και όλοι οι πρωτεργάτες κρατώντας αναμμένες δάδες, κάνουν τρεις

στο Μοναστηράκι και αλλού.

Επίσης το έθιμο γιορτάζεται και στις τοπικές κοινότητες Καλής Βρύσης, Χαριτωμένης, Γραμμένης και στον οικισμό Αγγίτη.

Το εθιμικό δρώμενο του Καλόγερου (= καλός γέρος) τελείται την Κυριακή της Τυρινής. Οι ρίζες του ανάγονται σε πανάρχαιες ευετηρικές τελετές, κατά τις οποίες οι άνθρωποι ζητούσαν από τις ανώτερες δυνάμεις να επενεργήσουν στη βλάστηση και να γονιμοποιήσουν τη γη. Στις μέρες μας, το έθιμο υπενθυμίζει και υπογραμμίζει την εξάρτηση του ανθρώπου από τη φύση. Το έθιμο ήλθε στη Δράμα μαζί με τους πρόσφυγες της Ανατολικής Θράκης. Αναβιώνει από μια ομάδα μεταμφιεσμένων με επικεφαλής τον Καλόγερο. Επισκέπτονται τα σπίτια του χωριού και ύστερα πηγαίνουν στην πλατεία. Εκεί διεξάγονται διαγωνισμός διελκυστίνδας, εικονικό όργωμα και σπορά. Το δρώμενο ολοκληρώνεται με την εικονική νεκρανάσταση του Καλόγερου.

Η μεταμφίεση

Ο Καλόγερος φορά δέρματα ζώων και μεταμφιέζεται σε ζώο. Στη μέση έχει δεμένα κουδούνια, ένα εκ των οποίων είναι σύμβολο γονιμότητας. Στα ρούχα των υπόλοιπων μελών της ομάδας κυριαρχεί το μαύρο. Φορούν μαύρο φέσι, καρό πουκάμισο, μαύρο γιλέκο και μαύρη σαλταμάρκα. Στη μέση ένα κόκκινο ζωνάρι συγκρατεί το πουτούρι. Οι κνήμες των ποδιών τυλίγονται με κομμάτια άσπρου υφάσματος, τα ποδοπάνια, και στα πόδια φορούν τα τσερβούλια. Η μουσική: Τα τοπικά μουσικά όργανα, η τρίχορδη θρακική λίρα, το μεγάλο νταβούλι (τύμπανο) και η γκάιντα συνοδεύουν το δρώμενο.

Η τέλεση του δρώμενου

- 1η φάση: οι επισκέψεις :Η ομάδα των μεταμφιεσμένων, συνοδευόμενη από τους μουσικούς, επισκέπτεται όλα τα σπίτια του χωριού. Ο Καλόγερος χτυπά σε κάθε σπίτι με το κουδούνι που συμβολίζει τη γονιμότητα, εύχεται

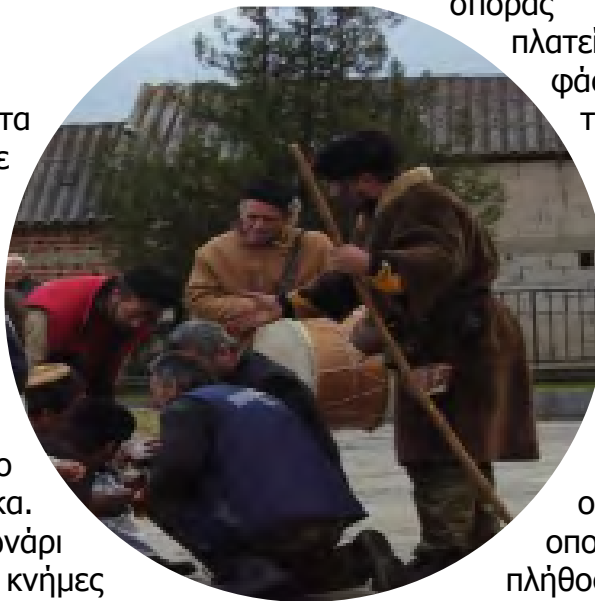
καλοχρονιά και σχηματίζει ένα σταυρό στην αυλή με μια σφουγγιά. Η νοικοκυρά του σπιτιού ρίχνει πάνω του ένα μείγμα δημητριακών και οσπρίων που παράγει ο τόπος. Γέλια, φωνές, αστεϊσμοί και αυτοσχέδια πειραχτικά λόγια χαρακτηρίζουν την πρώτη φάση.

- 2η φάση: η διελκυστίνδα :Μετά τις επισκέψεις στα σπίτια, η ομάδα των μεταμφιεσμένων και οι κάτοικοι του χωριού μαζεύονται στην πλατεία. Εκεί διεξάγεται ένα είδος διελκυστίνδας μεταξύ των νέων και των μεσόκοπων, που αντιπροσωπεύουν την άνοιξη και το χειμώνα, αντίστοιχα. Ο αγώνας λήγει με τη νίκη των νέων, γεγονός που προμηνύει την καλή πορεία της χρονιάς.

- 3η φάση: αναπαράσταση οργώματος και σποράς :Πραγματοποιείται στην πλατεία και αποτελεί την κύρια φάση του δρώμενου. Κατά τη διάρκειά του επικρατεί σοβαρότητα. Τα γέλια και τα αστεία απουσιάζουν. Οι μεταμφιεσμένοι ζεύονται σαν δαμαλάκια και αρχίζουν το εικονικό όργωμα. Το άροτρο κατευθύνεται από τον Καλόγερο. Ακολουθεί η εικονική σπορά. Κάθε φορά που ρίχνεται σπόρος στη γη, ο ζευγολάτης λέει μια ευχή, η οποία επαναλαμβάνεται από το πλήθος.

- 4η φάση: ο εικονικός θάνατος του Καλόγερου :Οι μεταμφιεσμένοι προσφέρουν στον Καλόγερο τρεις μπουκιές φαγητό και μετά τον «σκοτώνουν». Στη συνέχεια, τον σέρνουν πάνω στη γη που προηγουμένως όργωσαν και έσπειραν. Έπειτα τον ραντίζουν με νερό και αυτός «επανέρχεται» στη ζωή. Με αυτό τον τρόπο θεωρείται ότι η άνοιξη-ζωή κερδίζει το χειμώνα-θάνατο.

- 5η φάση: ο χορός : Το έθιμο ολοκληρώνεται με τους κατοίκους του χωριού να χορεύουν σε έναν κύκλο πάνω στην «οργωμένη» και «σπαρμένη» γη.

Το Σάββατο του Λαζάρου, ο Θρακομικρασιατικός Πολιτιστικός Σύλλογος του Δήμου Προσοτσάνης, πραγματοποιεί τα έθιμα του Λαζάρου τα οποία είναι τα Λαζαρικά κάλαντα και η Σαρακοστιανή βραδιά.

Το πρωί του Σαββάτου τα μικρά παιδιά του Συλλόγου, ντυμένα με την παραδοσιακή θρακιώτικη φορεσιά, λένε τα Λαζαρικά κάλαντα στους δρόμους της Προσοτσάνης κρατώντας καλαθάκια στολισμένα με λουλούδια και αυγά.

“Ήρθε ο Λάzaros, ήρθαν τα Βάγια.
Ήρθε η Κυριακή που τρων τα ψάρια.”

Οι περαστικοί ρίχνουν λεφτά στα καλαθάκια των παιδιών, σε αντίθεση με τα παλαιότερα χρόνια που τα κέρασματα ήταν φρούτα, ξηροί καρποί και αυγά, τα οποία

αφθονούσαν στα σπίτια αυτές τις μέρες. Το ίδιο βράδυ πραγματοποιείται η Σαρακοστιανή Βραδιά, παρουσία μελών και φίλων του Συλλόγου.

Το πρόγραμμα ξεκινάει το μικρό χορευτικό με χορούς της Θράκης και ακολουθούν τα κάλαντα από το μεγάλο χορευτικό:

“Λάzaros σαβανωμένος
και με το κερί λιωμένος
Πες μας Λάzarε τι
είδες εις τον Άδη όπου
πήγες”

Κατόπιν η χορωδία του Συλλόγου παρουσιάζει παραδοσιακά τραγούδια και η βραδιά συνεχίζεται με γλέντι. Τα νηστήσιμα εδέσματα που προσφέρονται, φαγητά και γλυκά, τα παρασκευάζουν οι γυναίκες του Συλλόγου και τις ευχαριστούμε ιδιαίτερα

Στην Καλή Βρύση τη Πέμπτη της Διακαινησίμου μετά τη θεία λειτουργία και την τέλεση αγιασμού στο ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία ξεκινάει πομπή υπό μορφή λιτανείας για καλή καρποφορία της γης.

Παίρνει μέρος πλήθος κόσμου με επικεφαλής τον ιερέα της εκκλησίας και την εικόνα της Αναστάσεως και ένα μεγάλο σήμαντρο που το κρατούν και χτυπούν συνέχεια δύο νέοι άντρες κατά την διάρκεια όλης της διαδρομής ψάλλοντας το Χριστός Ανέστη.

Την πομπή συνοδεύουν αναβάτες αλόγων ξεκινώντας από τον Προφήτη Ηλία περνούν άλλοτε από αγροτικούς δρόμους και άλλοτε από καταπράσινα μονοπάτια φτάνοντας στα γεωγραφικά όρια του χωριού στα οποία υπάρχουν ξωκλήσια.

Σε κάθε ξωκλήσι τοποθετείται ένα κομμάτι αντίδωρο από την λειτουργία της Μεγάλης Πέμπτης τυλιγμένο σε ένα σβόλο άσπρου κεριού. Τα ξωκλήσια από τα οποία περνάει η πομπή είναι τα εξής: Ζωοδόχο Πηγής, τους Αγίους Κωνσταντίνου και Ελένη, τον Άγιο Αντώνιο, τον Άγιο Αθανάσιο και την Μεταμόρφωση του Σωτήρος.

Παλιότερα περνούσαν και πέρα από τον

ποταμό Αγγίτη και φτάνανε στο ξωκλήσι της Αγίας Κυριακής, σήμερα όμως είναι αδύνατη η προσπέλαση.

Ύστερα από πεντάωρη πεζοπορία και επίπονη διαδρομή 18 χιλιομέτρων καταλήγουν στα ξωκλήσια του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Βλασίου, προστάτη των γεωργών και των κτηνοτρόφων που βρίσκεται σε ορεινή περιοχή του Μενοικίου όρους. Στη συνέχεια ο ιερέας κάνει δέηση και αγιάζει την περιοχή.

Με το τέλος του αγιασμού ακολουθεί γλέντι από όλους τους κατοίκους του χωριού με ήχους παραδοσιακών οργάνων γκάνοντας και νταχαρέ. Επίσης γίνονται και αυτοσχέδιοι αγώνες πάλης. Άλλωστε οι Καληβρυσιώτες είναι γνωστοί για την χαρούμενη διάθεση και τον αυθορμητισμό τους αλλά και για την μεγάλη πίστη προς την χριστιανοσύνη.

Ο ενοριακός ναός της Πετρούσας είναι αφιερωμένος στον Άγιο Αθανάσιο τον Μέγα πατριάρχη Αλεξανδρείας 295μ.χ. – 373μ.χ. . Η μνήμη του τιμάται την 18η Ιανουαρίου μαζί με τον Άγιο Κύριλλο πατριάρχη Αλεξανδρείας. Ο Ιερός Ναός όμως πανηγυρίζει την 2η Μαΐου εις την μνήμη της Ανακομιδής των λειψάνων του Αγίου Αθανασίου.

Οι πανηγυρικές εκδηλώσεις κάθε χρόνο είναι διήμερες.

Την παραμονή της εορτής το απόγευμα, τελείτε ο Πανηγυρικός Εσπερινός του Αγίου Αθανασίου, στον οποίο συμμετέχουν και άλλοι ιερείς, τελώντας και την ακολουθία της αρτοκλασίας και με το πέρας των ακολουθιών γίνεται η λιτάνευση της εικόνας του Αγίου Αθανασίου στους δρόμους του χωριού με την συμμετοχή πλήθους πιστών

και την συνοδεία της Φιλαρμονικής Ορχήστρας. Ανήμερα το πρωί της εορτής τελείται η πανηγυρική Θεία Λειτουργία στην οποία κατά κανόνα χοροστατεί ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Δράμας κ.κ. Παύλος με χορεία ιερέων και εκφώνηση θείου κηρύγματος.

Μετά το πέρας της Θείας Ευχαριστίας ο Σεβασμιότατος με τους ιερείς και τους πιστούς παρακάθονται σε κοινή τράπεζα στην αίθουσα του Ιερού Ναού.

Το απόγευμα της εορτής τελείται στον ιερό ναό η παράκληση του Αγίου Αθανασίου από τους πιστούς της ενορίας.

Επίσης το απόγευμα της εορτής στον προαύλιο χώρο του ναού τελείται λαϊκή πανήγυρης.

Συμμετέχει σε αυτή ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πετρούσας με την φιλαρμονική του ορχήστρα, όπως και με την παρουσίαση μέσω των χορευτικών του τμημάτων, των παραδοσιακών χορών και τραγουδιών του τόπου.

Επίσης συμμετέχουν και διάφοροι άλλοι πολιτιστικοί σύλλογοι από τον νομό Δράμας αλλά και από άλλες περιοχές της Ελλάδας, παρουσιάζοντας παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια του τόπου τους.

Το βράδυ της ημέρας της πανηγύρεως κλείνει με λαϊκούς χορούς και τραγούδια από τους συμμετέχοντες πιστούς, με την συνοδεία τοπικής κατά κανόνα λαϊκής ορχήστρας.

“Μητέρας Εκκλησίας” αλλά με τον καιρό οι δύο έννοιες συγχωνεύτηκαν. Έτσι ο κόσμος τιμούσε ταυτόχρονα την μητέρα και την Εκκλησία. Παραδοσιακά δώρα όπως τα λουλούδια, τα φυτά ή οι σοκολάτες προσφέρονταν στη Γιορτή της μητέρας.

Κάθε χρόνο τη 2η Κυριακή του Μαΐου στη δημοτική αίθουσα πολλαπλών χρήσεων Προσοτσάνης, πραγματοποιείται μουσικοχορευτική παράσταση από τα χορευτικά τμήματα του Πολιτιστικού

Η Αρχαία Ελλάδα είναι η πρωταρχική πηγή αναφοράς στην “γιορτή της μητέρας”. Ήταν γιορτή της άνοιξης όπου λατρευόταν η Γαία, η μητέρα Γη, μητέρα όλων των θεών και των ανθρώπων. Αργότερα την αντικατέστησε η κόρη της η Ρέα η σύζυγος του Κρόνου, μητέρα του Δία και θεά της γονιμότητας.

Καθώς ο Χριστιανισμός εξαπλώθηκε στην Ευρώπη η γιορτή μεταβλήθηκε προς τιμή της

Συλλόγου “Ο Μέγας Αλέξανδρος”, αφιερωμένη στο πολυαγαπημένο πρόσωπο όλων, αυτό της μάνας. Η γιορτή περιλαμβάνει σύντομη ομιλία για την ημέρα, σκετς, θεατρικές σκηνές, απαγγελία ποιημάτων από τα μικρά παιδιά, παραδοσιακά τραγούδια και χορούς. Στο τέλος της εκδήλωσης προσφέρεται στις μάνες από ένα λουλούδι.

Η γιορτή του Θεού είναι ένα παλιό έθιμο των κατοίκων της Μικρόπολης και χρονολογείται γύρω στα 1850.

Τότε συνηθιζόταν να γιορτάζεται την άνοιξη πριν την ημέρα των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο εξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου. Την ημέρα εκείνη δεν δούλευε κανείς κάτοικος του χωριού. Συμμετείχαν όλοι στο κάλεσμα προκειμένου να ζητήσουν από τον Θεό να πάει καλά η σοδειά και γενικά οι αγροτικές παραγωγές.

Το 1850, την ημέρα της γιορτής του Αγίου Γεωργίου, παρόλο που οι Τούρκοι κατακτητές εξουσίαζαν την Μικρόπολη, οι Χριστιανοί ανέβηκαν στον λόφο και γιόρταζαν. Την ώρα του γλεντιού άρχισαν να ρίχνουν τουφεκιές στον αέρα, όπως συνηθιζόταν εκείνη την εποχή. Το γεγονός αυτό ανησύχησε την τότε τουρκική στρατιωτική διοίκηση της περιοχής η οποία διέταξε αμέσως τον στρατό να σφάξει τους χριστιανούς. Και τότε έγινε το Θαύμα. Βροντές και αστραπές γέμισαν τον ουρανό ενώ ο μεγάλος σεισμός που ακολούθησε, θεωρήθηκε σημάδι από τον Θεό. Αυτό το γεγονός, θορύβησε τους Τούρκους και στάθηκε η αφορμή να σταματήσουν οι σφαγές γιορτάζοντας όλοι μαζί, Τούρκοι και Έλληνες, αυτήν τη συγκεκριμένη ημέρα ως « ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ».

Αρχικά το γλέντι ξεκινούσε στο εξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου και τελείωνε αργά το βράδυ στην επάνω πλατεία του χωριού. Πλέον το γλέντι ξεκινάει και τελειώνει στο εξωκλήσι.

Κάθε χρόνο, το πρωί στο Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου τελείται η Θεία Λειτουργία, το απόγευμα γίνεται λιτάνευση της εικόνας η οποία καταλήγει στο εξωκλήσι όπου γίνεται εσπερινός. Μετά διανέμεται από τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού δωρεάν γίδα, το λεγόμενο

‘ Κουρμπάνι’ και άφθονο ούζο και κρασί. Ακολουθούν παραδοσιακοί χοροί και πλούσιο γλέντι με λαϊκή και παραδοσιακή ορχήστρα. Υπάρχει υπαίθρια ταβέρνα του συλλόγου για την εξυπηρέτηση όσων επιθυμούν να παραμείνουν το βράδυ στην εορτή.

Μάιος
20-21

Κωνσταντίνου και Ελένης

Τοπική Κοινότητα Μεγαλοκάμπου

Την παραμονή της εορτής τελείται εσπερινός και στη συνέχεια γίνεται περιφορά της εικόνας των Αγίων σε όλο το χωριό. Αργότερα το βράδυ οργανώνετε στην πλατεία του χωριού παραδοσιακό ποντιακό γλέντι με την συμμετοχή του πολιτιστικού συλλόγου.

Ανήμερα της εορτής τελείτε θεία λειτουργία στον Ιερό Ναό Κωνσταντίνου και Ελένης, όπου και προσφέρονται στους προσκυνητές παραδοσιακά εδέσματα που επιμελήθηκαν η γυναίκες του χωριού.

Μάιος
20 έως 23

Αναστενάρια

Τοπική Κοινότητα Μαυρολεύκης

Τα αναστενάρια παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον τόσο από λαογραφική όσο και από θρησκευολογική άποψη γιατί διέσωσαν μέχρι σήμερα αυτούσια και ζωντανά λατρευτικά στοιχεία της αρχαίας λατρείας του Διονύσου.

Οι Αναστηνάρηδες, που χαρακτηρίζονται σαν σύγχρονοι βákχοι-Χριστιανοί, αποτελούν μία ιδιαίτερη τάξη, ένα «τάγμα» θα λέγαμε, αντίστοιχο προς τους αρχαίους «ιερούς θιάσους» Διονυσιακού τύπου. Αυτοί σπανιότατα εκκλησιάζονται, τη δε λατρεία τους την κάνουν σε ιδιωτικά ιερά που ονομάζονται «κονάκια». Ανώτατο αρχηγό έχουν το «Αναστηνάρικο Εικόνισμα του Αγίου» και ανώτατο Ιεράρχη τον «Αρχιαναστηνάρη» που είναι μάντης, εξορκιστής, θεραπευτής κ.α. Η τελετή των αναστηνάρηδων έχει πολύ ενδιαφέρουσες ιεροπραξίες και

μυσταγωγίες όπως η τελετουργική ζωοθυσία, ένθεη έκσταση, πυροβασία.

Η τελετή αρχίζει από την παραμονή της 21ης Μαΐου στο χωριό ΜΑΥΡΟΛΕΥΚΗ με την "Ιερή ζωοθυσία" και την μεταφορά των Αναστενάρηκων Εικόνων από την εκκλησία του χωριού στο κονάκι, όπου τελείται η αγρυπνία και γενικά η προετοιμασία των Μυστών για οιστροπληξία.

Το πρωί της 21ης Μαΐου οι Αναστενάρηδες μεταφέρουν τα Αναστενάρικα κωδωνοφόρα εικονίσματα και τα βάζουν στο Άγιασμα, τόπο ιερό χωρισμένο μέσα στο άλσος, που καθόρισαν Μύστες σε στιγμές ένθεης οιστροπληξίας. Οι εικόνες αυτές «οι χάρες», όπως λέγονται, παριστάνουν το Ιερό ζεύγος των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Κατά τους Αναστενάρηδες οι «χάρες» τους δίνουν την ικανότητα να περπατάνε πάνω στα κάρβουνα. Το απόγευμα γίνεται η πρώτη μεγάλη πυροβασία. Η Ιερή πυρά ανάβεται νωρίς το απόγευμα από ορισμένο Μύστη που κατέχει το προνόμιο του λειτουργήματος αυτού από προγονική κληρονομιά. Όταν κατακαθίσουν οι φλόγες και σχηματιστεί παχιά ανθρακιά, τότε ειδοποιούνται και καταφθάνουν οι Αναστενάρηδες με πομπή και αρχίζουν κυκλικό χορό γύρω από την Ιεροί ανθρακιά, ενώ η μουσική συνεχώς δυναμώνει και γίνεται πιο γρήγορη. Το τύμπανο, σαν πιο βροντερό, μαστιγώνει τα νεφρά τους και με το διεγερτικό ρυθμό, που ολοένα επιταχύνεται, δίνει ρυθμό στην παράφορη ορχήστρα, που οδηγεί τους Μύστες σε εκστατική μέθη.

Τραγικά αντηχούν τα αχ! μπροστά στην 'Ιερή' ανθρακιά. Σε λίγο ο Άγιος δείχνει το δρόμο και αμέσως ο πρώτος Μύστης κατεilahμμένος από την Ιερή μανία προχωρεί ξυπόλυτος στα αναμμένα κάρβουνα και χορεύει, κρατώντας το κωνοφόρο

Εικόνισμα ή το Ιερό Μαντήλι.

Στα πέλματα του δεν παρατηρείται κανένα έγκαυμα, φαινόμενο που δεν επιδέχεται επιστημονική εξήγηση. Λέγεται ότι αυτό οφείλεται σε ένα χημισμό, που όμως παραμένει ακόμη άγνωστος στην επιστήμη. Το ακραίο φαινόμενο προαιώνιο και οικουμενικό, παραμένει, ανεξήγητο, αληθινό μυστήριο.

Η πυροβασία από θρησκευολογική άποψη βασίζεται στην διϋστική πίστη των Αναστενάρηδων, τη σχετική με την ύπαρξη κακού πνεύματος, που πιστεύουνε ότι εξουδετερώνεται κατά τη διάρκεια της πυροβασίας με την παρέμβαση του Αγίου ως εκπροσώπου του καλού πνεύματος.

Το έθιμο αυτό αποτελεί μια εξωτερικά εκχριστιανισμένη μορφή της πανάρχαιας λατρείας του Διόνυσου. Τα τελευταία χρόνια όμως η μητρόπολη Δράμας το θεώρησε ειδωλολατρικό, πηρέ τις εικόνες από τους κατόχους και απαγόρευσε την τέλεση τους.

Το έθιμο γίνεται προς τιμήν των αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Τα Αναστενάρια επιχωρίαζαν παλιότερα στη ΒΑ Θράκη με κέντρο της εθιμικής εκδήλωσης το Κώτσι, το μεγαλύτερο χωριό της περιφέρειας. Μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας το 1923, οι κάτοικοι της περιοχής αυτής της Θράκης εγκαταστάθηκαν σε διάφορες περιοχές του ελλαδικού χώρου και κυρίως στη Μακεδονία, όπου μαζί με τα άλλα έθιμα τους μετέφεραν και τα Αναστενάρια. Έτσι το έθιμο μεταφυτεύτηκε στον Λαγκαδά της Θεσσαλονίκης, στη Μελίκη της Ημαθίας, στην Αγία Ελένη των Σερρών και στη Μαυρολεύκη, όπου τα Αναστενάρια, ύστερα από κάποια διακοπή, άρχισαν και πάλι να τελούνται, έχοντας και την ηθική υποστήριξη της Κοινότητας και του τοπικού Πολιτιστικού Συλλόγου.

Το έθιμο, μετά την εκρίζωση του από το γεωγραφικά απομονωμένο και κοινωνικά κλειστό περιβάλλον του, ήταν επόμενο να υποστεί μεταβολές κυρίως εξαιτίας του φόβου μήπως η εκκλησία το απαγορεύσει βιαίως, όπως είχε επιχειρήσει και στην αρχική κοιτίδα του, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Έτσι τα Αναστενάρια συνεχίστηκαν μεν να τελούνται, στα κρυφά όμως, μέχρι το 1943, οπότε με ενέργειες του Α. Τανάγρα, προέδρου τότε της Εταιρείας Ψυχικών Ερευνών, έγινε δημοσίως στη Μαυρολεύκη η πυροβασία, η φάση δηλαδή εκείνη, από την οποία κυρίως είναι γνωστό το όλο έθιμο. Ακολούθησε επιστημονικός έλεγχος που επέδειξε την ακαία των τελεστών Αναστενάρηδων, επαυξάνοντας το ενδιαφέρον και την περιέργεια για το έθιμο. Πρωτοπορεί έτσι η Μαυρολεύκη στην αναβίωση και επιβίωση των Αναστεναρίων στη νεότερη εποχή.

Η τελετουργία των Αναστεναρίων αρχίζει το απόγευμα της 20ής Μαΐου στο κοντάκι, σε ένα χώρο όπου φυλάσσονται οι εικόνες των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, οι οποίες αποτελούν τα πολυτιμότερα κειμήλια για τους Αναστενάρηδες. Τις ονομάζουν «Χάρες» και «Παππούδες» και τις έχουν σε υφασμάτινη θήκη, από όπου κρέμονται κουδουνάκια και πολλά αφιερώματα. Οι εικόνες αυτές έχουν μακριά λαβή στο κέντρο της βάσης τους και καλύπτονται από φύλλα χρυσού ή ασημιού. Στο κονάκι φυλάσσονται και τα «αμανέτεια», μαντήλια που θεωρούνται ιερά, πολύτιμα και αυτά προγονικά κειμήλια. Στο ίδιο χώρο φυλάσσονται και τα αναστενάρικα όργανα, η λύρα και το νταούλι σήμερα, παλιότερα η γκάιντα. Το απόγευμα αυτό, της 20ής Μαΐου, αρχίζουν να συγκεντρώνονται στο κονάκι άντρες και γυναίκες Αναστενάρηδες προσπαθώντας να αυτοσυγκεντρωθούν σε φανερή αγωνιώδη αναμονή. Σε κάποια στιγμή τα όργανα αρχίζουν να παίζουν και να ακούγονται αναστενάρικα τραγούδια. Οι Αναστενάρηδες υψώνουν δεητικά τα χέρια τους προς τις Χάρες, καθιδροι και κάτωχοι. Η προσδοκία να τους «πιάσει ο Άγιος» κυριεύει τις ψυχές τους. Ξαφνικά κυριαρχούν στεναγμοί και επιφωνήματα. Οι εκλεκτοί αρχίζουν

το χορό κρατώντας εικόνες και αμανέτεια. Ο χορός στατικός, μονότονος, συγκλονιστικός όμως, διαρκεί μέχρι τα μεσάνυχτα.

Την άλλη μέρα, 21 Μαΐου, εορτή ισαποστόλων Αγίων, γίνεται η ζωοθυσία με τη συμμετοχή όλων των Αναστενάρηδων για το καλό όλων. Παίρνουν επίσης νερό από το αγίασμα, που αποτελεί απαραίτητο στοιχείο του όλου αναστενάρικου τελετουργικού χώρου. Τα αγιάσματα, τα από θεϊκή έμπνευση ή παρουσία Αγίου ευλογημένα και θαυματουργά ύδατα, ήταν και είναι μέσα

στους αιώνες και σε όλους τους λαούς μια λατρευτική πραγματικότητα, βασισμένη τόσο στη θρησκευτική πίστη όσο και στη φυσική αλήθεια, ότι το νερό είναι το πρωταρχικό και το απαραίτητο στοιχείο της ανθρωπίνης και της παγγενούς ζωής. Στη λαϊκή χριστιανική παράδοση και πίστη τα νερά μπορεί να είναι και από μόνα τους αγιασμένα, αρκεί να ξεπήδησαν ή να στεγάστηκαν κάτω από εκκλησία ή να κυλούν σε παραδοσιακούς θρησκευτικούς τόπους. Ο χορός επαναλαμβάνεται στο κοντάκι το απόγευμα της ίδιας ημέρας με τα όργανα μπροστά και με συνεχή χορό. Εκεί έχουν ήδη ανάψει ένα σωρό από ξύλα. Την φωτιά

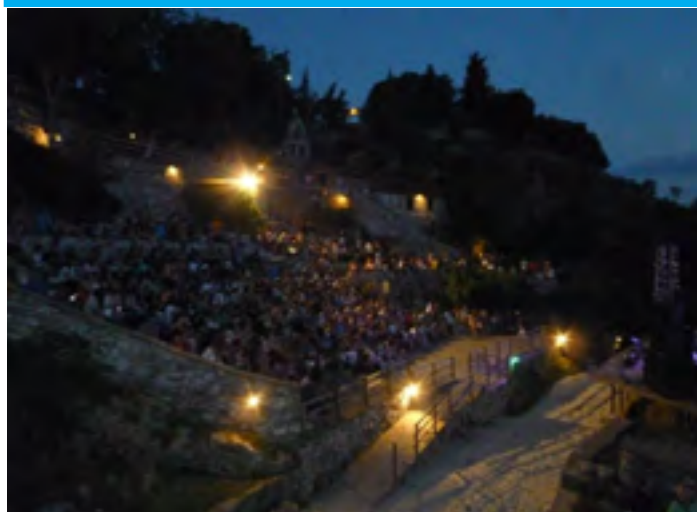
την ανάβουν Αναστενάρηδες. Οι εκλεκτοί και πάλι κρατώντας εικόνες και αμανέτεια, μπαίνουν στην αθρακιά και συνεχίζουν το χορό τους, χωρίς να δείχνουν πόνο ή κάποια ενόχληση από την πυρά και την υψηλή θερμοκρασία. Τη στιγμή αυτή πιστεύουν ότι δεσμεύεται κάθε αρρώστια, επιζωοτία, κακοδαιμονία. Πρόκειται, δηλαδή, κατά την δοξασία των ίδιων των τελεστών, για ένα ακόμη ευετηρικό δρώμενο, από τα πολλά που συναντούμε κατά τη διάρκεια της άνοιξης στον ελλαδικό και στον ευρύτερο ιστορικό ελληνικό χώρο. Η πυροβασία επιστέφεται από κυκλικό χορό, γύρω από τα τσαλαπατημένα κάρβουνα. Ακολουθεί ιεροτελεστικό κοινό δείπνο με κρέας από το ζώο που θυσιάστηκε το πρωί. Ο εκστατικός χορός επαναλαμβάνεται τις δύο επόμενες ημέρες και η όλη αναστενάρικη τελετουργία τελειώνει με πυροβασία το βράδυ της 23ης Μαΐου.

Καλοκαίρι
2017

Πέτρινο Θέατρο - Φαραγγί Πετρούσας

Τοπική Κοινότητα Πετρούσας

Το Πέτρινο Θέατρο στο Φαράγγι Πετρούσας, το οποίο αποτελεί μοναδικό στολίδι στη Βόρεια Ελλάδα και προσελκύει το ενδιαφέρον των τουριστών αλλά και του φιλοθεάμονος κοινού μια και οι παραστάσεις και συναυλίες που φιλοξενούνται σ' αυτό είναι υψηλών προδιαγραφών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πετρούσας έχει διοργανώσει συναυλίες με καλλιτέχνες όπως ο Γ. Κότσιρας, Σ. Μάλαμας, Δ. Μητροπάνος, Ε. Αρβανιτάκη, Τσαλιγκοπούλου κ.α Έχει φιλοξενήσει παραστάσεις όπως είναι η «Λίμνη των Κύκνων» του Τσαϊκόφσκι από το

μπαλέτο της Κρατικής Όπερας της Οδησού, Οι «Νεφέλες» του Αριστοφάνη από το θίασο του Θ. Καρακατσάνη κ.τ.λ.

Επίσης διοργανώνεται κάθε χρόνο στον ίδιο χώρο, Μουσικό Φεστιβάλ και Γιορτή Ερασιτεχνικού Θεάτρου.

περισσότερες πληροφορίες
(25220) 41222

Ιούνιος
24

Αναβίωση του Κλήδονα

Δημοτική Κοινότητα Προσοτσάνης

Ο Κλήδονας είναι ένα πολύ παλιό έθιμο και το συναντάμε σε πολλά μέρη της Ελλάδας, αλλά και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η λέξη Κλήδονας είναι πανάρχαια (Ιωνική λέξη) και σημαίνει τον ήχο που προαναγγέλλει το μέλλον, σαν ένα είδος προφητείας με λόγια που έχουν προφητική σημασία. Όμως, το έθιμο του Κλήδονα, όπως μας το μάθανε οι γονείς μας και το αναβιώνουμε και σήμερα, συνδέεται βέβαια με την αρχαία μαντική κληδόνα αλλά δεν έχει τον χαρακτήρα της μαντικής γενικά. Έχει περιοριστεί μόνο σε ερωτικούς χρησμούς.

Το έθιμο πραγματοποιούνταν στην Προσοτσάνη

μέχρι τα μέσα της 10ετίας του 1950 σε γειτονιές όπου έμεναν περισσότερες οικογένειες προσφύγων από Αν.Θράκη και Μ. Ασία. Την παραμονή του Αγιαννιού (24 Ιουνίου) τα αγόρια της γειτονιάς ανάβανε στα σταυροδρόμια φωτιές (τις μπουμπούνες) μόλις σουρούπωνε.

Για προσανάμματα χρησιμοποιούσαν τα Μαγιάτικα στεφάνια που έφερναν οι κοπέλες. Πάνω από τις φωτιές πηδούσαμε όλοι, αγόρια και κορίτσια και παντρεμένες. Λέγανε πως αν πηδούσες τρεις φορές ήταν καλό για την υγεία σου και επιπλέον θα έφευγαν οι ψύλλοι και οι κοριοί. Αμέσως μετά, οι κοπέλες έπαιρναν τα σταμνιά (πήλινα μικρά δοχεία νερού) και πήγαιναν στη βρύση ή το πηγάδι να γεμίσουν νερό και να το φέρουν στο προκαθορισμένο σπίτι, όπου είχαν προετοιμάσει το ειδικό χάλκινο δοχείο (την μπακίρα) για να το ρίξουν μέσα. Το νερό αυτό το λέμε "αμίλητο" γιατί κατά την μετάβαση των κοριτσιών στην βρύση και την επιστροφή, δεν έπρεπε να μιλήσουν, παρά τα έντονα πειράγματα από τα αγόρια. Αν κάποια υπέκυπτε και μιλούσε, έπρεπε να χύσει το νερό και να πάει να το ξαναγεμίσει.

Στην μπακίρα με το αμίλητο νερό, έβαζε κάθε κοπέλα το ριζικάρι της (μικρή ανθοδέσμη) που είχε προετοιμάσει και για να το ξεχωρίζει από τα άλλα, έδενε ένα σημάδι που ήταν δακτυλίδι ή σκουλαρίκι, χάνδρα κ.α. Μετά η μπακίρα σκεπαζόταν με κόκκινο πανί, το οποίο έδεναν με σκοινί και κλείδωναν με κλειδαριά. Όλες μαζί λέγανε το δίστιχο: "Κλειδώνουμε τον κλήδονα με τ' Αγιαννιού την χάρη κι όποια έχει καλό ριζικό, να δώσει να τον πάρει". Κάθε ριζικάρι μελετιέται από την κοπέλα στο όνομα ορισμένου προσώπου (που θα ήθελε π.χ. να παντρευτεί).

τριανταφυλλιά σε ύπαιθρο για να τον βλέπουν τη νύχτα τα άστρα.

Την επομένη το πρωί, το παίρνουν μέσα στο σπίτι πριν τον δει ο ήλιος. Ανήμερα του Αϊ-Γιαννιού, μετά τη θεία λειτουργία ή το απόγευμα συνήθως, συγκεντρώνονταν τα κορίτσια γύρω από τον κλήδονα και τον άνοιγαν τραγουδώντας "Ανοίξατε τον κλήδονα να βγει η χαριτωμένη κι όπου πάει να σταθεί, να είναι κερδισμένη". Δυο παιδιά, ένα αγόρι κι ένα κορίτσι που ζουν και οι δυο γονείς τους, βγάζουν ένα-ένα τα ριζικάρια από τον κλήδονα. Για κάθε ριζικάρι απαγγέλλεται και ένα δίστιχο (κότσημα), το οποίο θεωρείται ως χρησμός σχετικά με το πρόσωπο στο όνομα του οποίου μελετήθηκε το ριζικάρι που βγήκε. Το περιεχόμενο των δίστιχων, περιστρέφεται σχεδόν πάντοτε στο

ζήτημα της τύχης, αν δηλαδή θα παντρευτεί νωρίς, αν την αγαπούν ή την μισούν, ή την περιπαίζουν, κ.τ.λ. "Το κυπαρίσσι το ψηλό, το μεσιανό κλωνάρι, το κοντογειτονόπουλο γυρεύει να σε πάρει". Πολλές φορές επαναλαμβάνονταν η διαδικασία εξαγωγής των ριζικαριών και την τρίτη φορά απαγγέλλονταν σκωπτικά δίστιχα. "Σαν μαθ' ο σκύλος γράμματα και η γάτα να διαβάσει, τότε και συ θα παντρευτείς να κάνει ο κόσμος χάζι". Ακολουθεί χορός γύρω από τον Κλήδονα μέχρι τη δύση του ήλιου.

Ο κλήδονας τοποθετείται κάτω από μια

Ιούνιος - Ιούλιος
30-31-1

Αγίων Αναργύρων

Τοπική Κοινότητα Μικρόπολης

Τριήμερες πανηγυρικές εκδηλώσεις για τους Αγίους Αναργύρους. Το πανηγύρι ξεκινάει στις 29 Ιουνίου και κορυφώνεται την 1η Ιουλίου. Πρώτη ημέρα: Εκδηλώσεις για τα παιδιά. Διαγωνισμός ζωγραφικής, αυγουλοδρομίες, τσουβαλοδρομίες κ.τ.λ. Δεύτερη ημέρα: Συνάντηση παιδικών χορευτικών συγκροτημάτων. Τρίτη ημέρα: Παρουσίαση του χορευτικού και της χορωδίας του Συλλόγου. Επίσης κάθε χρόνο μας τιμούν με την παρουσία τους και άλλες χορευτικές ομάδες.

Ιούλιος
6-7

Αγία Κυριακή

Τοπική Κοινότητα Κοκκινογείων

Τα Κοκκινόγεια βρίσκονται στο Β.Δ τμήμα του Νομού Δράμας, κτισμένα σε υψόμετρο 140 μέτρων. Είναι ένα χωριό με ιδιαίτερο κάλλος, καταπράσινο και με τον ποταμό Αγγίτη να ρέει τα πεντακάθαρα νερά του. Κτισμένο στους πρόποδες του Φαλακρού Όρους και σε απόσταση 10 χλμ. από το Μενοίκιο Όρος κατέχει μια καταπληκτική θέση στο χάρτη του Δήμου Προσοτσάνης.

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα γιορτάζεται κάθε χρόνο η Αγία Κυριακή στο ομώνυμο ξωκλήσι, που βρίσκεται δίπλα στο ποταμό Αγγίτη, περιτριγυρισμένο από πλούσια βλάστηση και προσφέρει δροσιά και ηρεμία στους επισκέπτες.

Σε συνεργασία τοπικοί φορείς και σύλλογοι διοργανώνουν από τα τέλη Ιουνίου έως 8 Ιουλίου Πανηγυρικές εκδηλώσεις θρησκευτικού, πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος.

Οι αθλητικές δραστηριότητες πραγματοποιούνται στο άριστα διαμορφωμένο γήπεδο του χωριού και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις (θέατρο, παιχνίδια, βραβεύσεις, συναυλία κ.α) στο προαύλιο χώρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Κοκκινογείων (πρώην Δημοτικό Σχολείο).

Ιούλιος
15

Πλάτανος

Δημοτική Κοινότητα Προσοτσάνης

επί τουρκοκρατίας εκεί κτυπούσε η καρδιά του ελληνικού στοιχείου. Δίπλα στα Εκπαιδευτήρια των Ελλήνων της Προσοτσάνης, όπου υπήρχε ο ελληνορθόδοξος ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου, υπό τη σκιά του πλάτανου που φυτεύτηκε αργότερα (1937) δίπλα σε δημόσια βρύση.

Τα τελευταία χρόνια στην εκδήλωση παίζει τραγούδια και σκοπούς το μουσικό παραδοσιακό σχήμα του συλλόγου μας «Αγριάνες», ενώ παλαιότερα ορχήστρες από διάφορα μέρη της Μακεδονίας. Συμμετέχουν τα χορευτικά τμήματα του συλλόγου, και ορισμένες χρονιές προσκαλούνται και άλλοι πολιτιστικοί σύλλογοι. Ακολουθεί γλέντι για όλο τον κόσμο που κατακλύζει το χώρο.

Ο Μουσικοχορευτικός Σύλλογος Προσοτσάνης «Ο Μέγας Αλέξανδρος» στα μέσα Ιουλίου κάθε χρόνο, στον αύλιο χώρο του Α' Δημοτικού Σχολείου Προσοτσάνης, πραγματοποιεί μακεδονικό παραδοσιακό γλέντι με τον τίτλο «ΠΛΑΤΑΝΟΣ». Η τοποθεσία όπου διεξάγεται αυτό το γλέντι είναι ιστορική, αφού

Ιούλιος
12 έως 20

Προφήτης Ηλίας

Δημοτική Κοινότητα Προσοτσάνης

Από τα τέλη του 19ου αιώνα, οι Ελληνορθόδοξοι Χριστιανοί της Προσοτσάνης καθιέρωσαν και γιόρταζαν σαν ετήσια χριστιανική γιορτή την ημέρα του Προφήτη Ηλία.

Αν και "Προφήτης των βουνών" οι κάτοικοι της Προσοτσάνης τον θεωρούσαν προστάτη και φύλακα της αγροτικής τους παραγωγής από τις καλοκαιρινές καταστροφές, όπως χαλαζοπτώσεις, ξηρασία, πλημμύρες, κεραυνούς. Το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία υπολογίζεται ότι χτίστηκε κάπου στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Το 1920 εγκαταστάθηκε στον χώρο ο μοναχός Νείλος που

καταγόταν από την Ραιδεστό της Μικράς Ασίας, ο οποίος έφτιαξε ένα μικρό καλύβι και έμενε εκεί χειμώνα καλοκαίρι. Η δενδροφύτευση στο χώρο αλλά και σε άλλα εκκλησάκια έγινε από τον ίδιο.

Σύμφωνα με αφηγήσεις κατοίκων της Προσοτσάνης στα τέλη του 19ου αιώνα και αρχές του 20ου τις ημέρες του πανηγυριού διοργανώνονταν γύρω από το εκκλησάκι μεγάλη εμποροπανήγυρη και ζωοπάζαρο. Το πανηγύρι διαρκούσε 2-3 μέρες και τα βράδια γινόταν μεγάλα γλέντια στα οποία συμμετείχε όλος ο κόσμος, ακόμα και οι Τούρκοι.

Οι κάτοικοι της Προσοτσάνης πήγαιναν στον χώρο της πανήγυρης τις απογευματινές ώρες, γλεντούσαν όλη τη νύχτα, τις πρωινές ώρες πήγαιναν στα χωράφια τους, τέλειωναν τις δουλειές τους ως αργά το απόγευμα και ξεκινούσαν πάλι για τον Προφήτη Ηλία για να συμμετέχουν στο γλέντι. Αυτό γινόταν όλο το τριήμερο της γιορτής παρόλο που ήταν μια εποχή που οι εργασίες για την περισυλλογή του καπνού ήταν ιδιαίτερα κοπιαστικές.

Χαρακτηριστικό ήταν και το περίφημο «νυφοπάζαρο» που έδινε την ευκαιρία στους νέους και τις νέες να συναντηθούν κάνοντας βόλτα ή χορεύοντας στο γλέντι. Εκεί γινόταν και τα περισσότερα προξενιά που αργότερα κατέληγαν σε γάμο...

Επισκέπτες από πολλά μέρη ερχόταν με τα κάρα τους και κατασκήνωναν στον χώρο από την παραμονή του Προφήτη Ηλία. Την δεκαετία του '20 άρχισαν να εμφανίζονται και θεατρικοί θίασοι. Μετά την δεκαετία του '40 ανέβαζαν θεατρικές παραστάσεις οι θεατρικές ομάδες των ποδοσφαιρικών συλλόγων της Προσοτσάνης και διοργάνωναν ακόμα και αγώνες πάλης.

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80 οι εκδηλώσεις ατόνησαν. Ένας μεγάλος όμως αριθμός θεομηνιών και ατυχημάτων έκανε τους κατοίκους να αναλογιστούν ότι δεν τιμούσαν τον Προφήτη με τον δέοντα τρόπο και αποφάσισαν να δώσουν στους εορτασμούς μεγαλύτερη λαμπρότητα. Το 1979, το εκκλησάκι χτίζεται εξ' ολοκλήρου με την οικονομική προσφορά της οικογένειας του

συμπολίτη μας κ. Σταύρου Καλαϊτζή.

Στην δεκαετία του '90 αναβαθμίζεται ο περιβάλλοντας χώρος, γίνεται νέα δεντροφύτευση, δημιουργείται βοηθητικό γήπεδο ποδοσφαίρου και ξεχωριστό πεδίο για πολιτιστικές εκδηλώσεις, συναυλίες κ.λ.π. Το πανηγύρι αποκτά την αίγλη και την φήμη που είχε προπολεμικά, θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα και καλύτερα πανηγύρια της περιοχής μας και όχι μόνο. Συμπληρώνεται με πλήθος αθλητικών εκδηλώσεων, εμποροπανήγυρης, παρουσιάσεις και εμφανίσεις πολιτιστικών συλλόγων και συναυλιών.

Κάθε καλοκαίρι οι πολυήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις, που ολοκληρώνονται την ημέρα του Προφήτη Ηλία, αποτελούν ένα ξεχωριστό πολιτιστικό γεγονός για την περιοχή και έχουν γίνει μέρες ανταμώματος όλων των Προσοτσανιωτών όπου κι αν βρίσκονται...

Ιούλιος
16-17

Αγία Μαρίνα

Τοπική Κοινότητα Καλής Βρύσης

Στις 16,17 Ιουλίου τιμάτε η γιορτή της Αγίας Μαρίνας στην Καλή Βρύση.

Μια γιορτή που έχει ιδιαίτερη σημασία για το χωριό, διότι η Εκκλησία της Αγίας Μαρίνας έχει μεγάλη ιστορία.

Χτίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και στη συνέχεια κήκε από τους Τούρκους.

Από το χτίσιμο της και μετά λειτουργούσε ως μοναστήρι, μέχρι την απεβίωση των μοναχών, άλλωστε έχει και τη μοναδικότητα του ονόματος στην περιοχή μας.

Στις 16 Ιουλίου παραμονή της εορτής και μετά τον εσπερινό, ακολουθούν πολιτιστικές εκδηλώσεις

στο κοινοτικό πάρκο του χωριού.

Την οργάνωση των εκδηλώσεων έχει ο Πολιτιστικός Σύλλογος με τις χορευτικές του ομάδες να χορεύουν ντόπιους και χορούς από όλη την Ελλάδα.

Ακόμα καλούνται, διάφοροι άλλοι σύλλογοι και παρουσιάζουν και αυτοί τα προγράμματά τους.

Στη συνέχεια ακολουθεί λαϊκό γλέντι με άφθονο φαγητό και ποτό.

Την επόμενη μέρα, 17 Ιουλίου, πραγματοποιούνται αθλοπαιδίες και παραστάσεις για τους μικρούς μαθητές.

[Βίντεο-Παρουσίαση της Τοπικής Κοινότητας Καλής Βρύσης](#)

Ιούλιος
25

Αγγίτεια

Τοπική Κοινότητα Μεγαλοκάμπου

Κάθε χρόνο, το τελευταίο Σάββατο του Ιουλίου, ο πολιτιστικός και ποδοσφαιρικός σύλλογος του χωριού διοργανώνει μεγάλο ποντιακό και λαϊκό γλέντι σε μία πανέμορφη τοποθεσία στην περιοχή Καρυδιές, δίπλα στον ποταμό Αγγίτη.

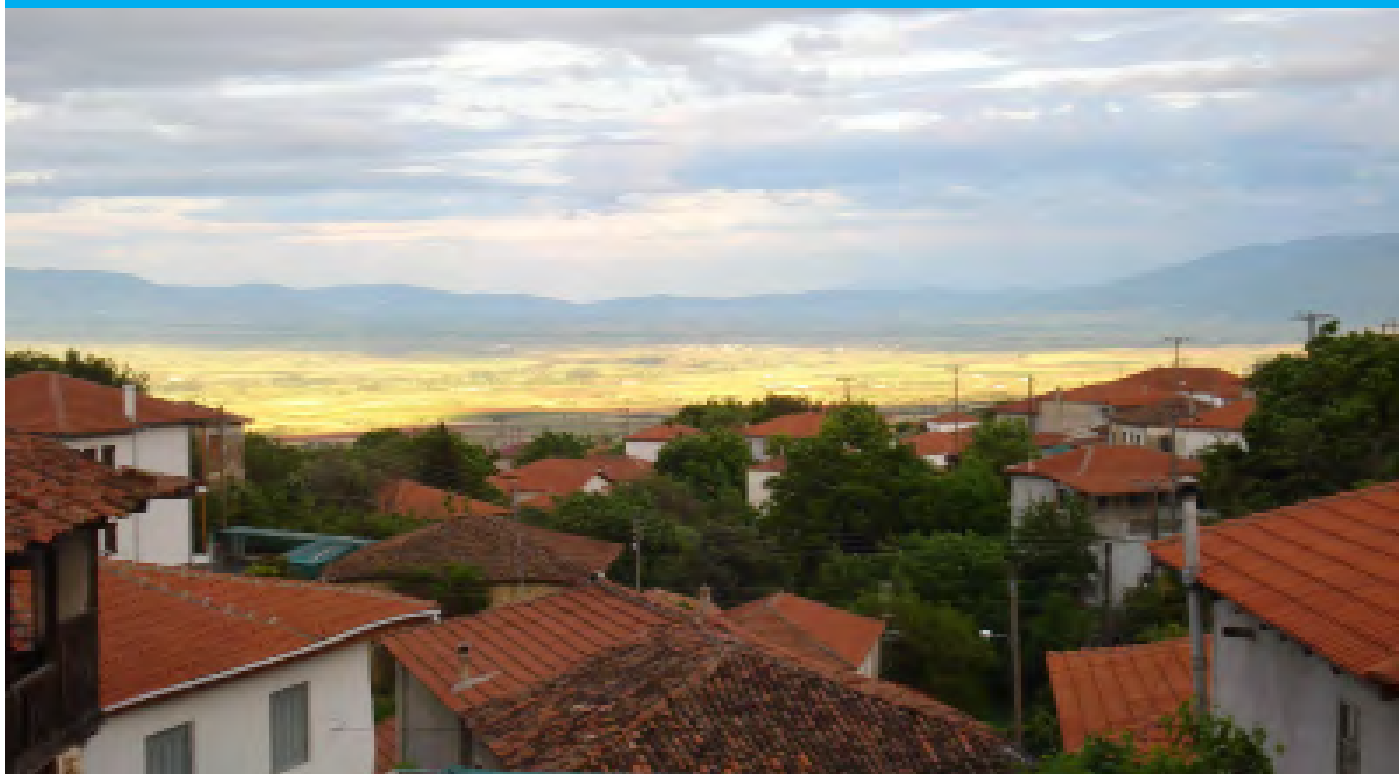
Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης οι δύο σύλλογοι βραβεύουν όποιον κάτοικο του χωριού έχει προσφέρει κάτι αξιόλογο.

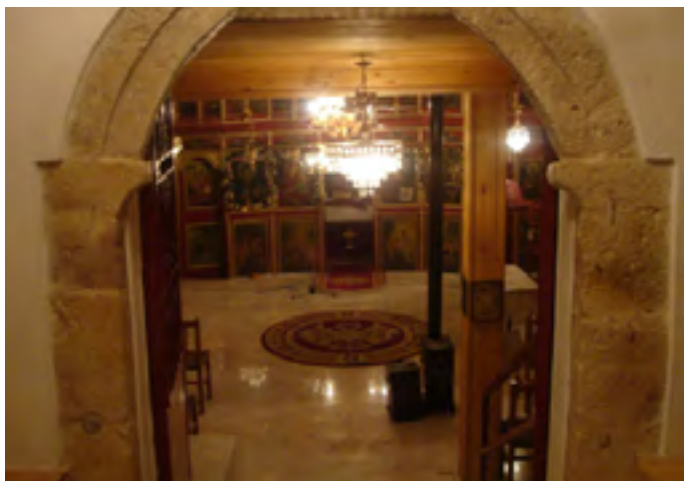
Ιούλιος
25 - 26

Αγία Παρασκευή

Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας

Στις πλαγιές του Μενοίκιου Όρους και σε υψόμετρο 480μ. βρίσκεται η Καλλιθέα με 378 κατοίκους, χωριό που δικαιολογεί απόλυτα την ονομασία του, χάρη στην καταπληκτική θέα προς τον κάμπο της Δράμας και τις κορυφές του Φαλακρού.

Στο ρέμα που περνά νότια από το χωριό, ανάμεσα σε μια οργιστική βλάστηση, κοντά στις παιδικές κατασκευές, βρίσκεται η μονόχωρη βασιλική εκκλησία της Αγίας Παρασκευής, η οποία χτίστηκε το 1890 με υλικά της περιοχής πέτρα και ξυλεία (καραγάτσι) και έχει γυναικωνίτη, χαγιάτι και εικόνες του 19ου αι.

Τιμώντας την ημέρα της Αγίας Παρασκευής το χωριό διοργανώνει από 25 -26 Ιουλίου διήμερες θρησκευτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Παραμονή της γιορτής πραγματοποιείται Μέγας Εσπερινός και Περιφορά Εικόνας και το βράδυ της ίδιας μέρας στα «Κρύανερά» με την συμμετοχή πολιτιστικών συλλόγων παρουσιάζονται τοπικοί χοροί. Ανήμερα της γιορτής τελείται Θεία Λειτουργία και το βράδυ ολοκληρώνεται η ανήγυρις με Λαϊκή Βραδιά.

[Βίντεο-Παρουσίαση της Τοπικής Κοινότητας Καλλιθέας](#)

Ιούλιος
28-29

Duende Festival

Τοπική Κοινότητα Σιταγρών

Ιδιαίτερα γνωστό στο Νομό Δράμας το διήμερο πολιτιστικών εκδηλώσεων, το «DuendeFestival» ταυτοποιήθηκε ως ένα μουσικό κυρίως φεστιβάλ, με σαφείς θεματικές ενότητες που αγκαλιάζουν μουσικά είδη πολλές φορές μη «εμπορικά», ενώ στην πορεία του φλέρταρε με άλλες τέχνες και την αλληλεπίδραση που έχουν με αυτήν της μουσικής.

Το «DuendeFestival» είναι η «γέφυρα» από το Καλοκαίρι στο Φθινόπωρο, που διεξάγετε την τελευταία εβδομάδα του Ιουλίου, είναι το καλωσόρισμα των κατοίκων από τις διακοπές και τις ασχολίες του καλοκαιριού και απευθύνεται και στους επισκέπτες μας που θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν και με ένα άλλο διαφορετικό τρόπο το τοπικό διαμέρισμα Σιταγρών.

Σε έναν τόπο με τέτοια ιστορία, εύλογα οι πολιτιστικές δραστηριότητες είναι από τις πλουσιότερες σε ολόκληρο τον Νομό Δράμας και δημιουργούν τις πιο γερές γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στους επισκέπτες και τους κατοίκους. Έχοντας στόχο να αποτελέσει γέφυρα

επικοινωνίας μεταξύ παράδοσης και πολιτισμού, το «DuendeFestival» έχει καθιερωθεί ως ένα φεστιβάλ με υψηλό προφίλ και διακριτό στίγμα στον πολιτιστικό χάρτη του Νομού Δράμας.

Το όραμα για μια παράδοση που σέβεται και εκτιμά τον επισκέπτη, για ένα περιβάλλον που δημιουργεί συνθήκες ουσιαστικής επικοινωνίας των ανθρώπων μέσα από την τέχνη, και ταυτόχρονα η καινοτόμα και σφαιρική προσέγγιση του τουριστικού προϊόντος που ενσωματώνει τις αξίες του πολιτισμού και των τεχνών και ξεπερνά τη στεγνή επιχειρηματικότητα, αποτέλεσαν και αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους της φιλοσοφίας πάνω στην οποία στηρίχθηκε το «DuendeFestival».

Οι δροσερές βραδιές στο κατάμεστο κάθε φορά θερινό θεατράκι Σιταγρών και κυρίως η καθιέρωσή του από το κοινό που το επισκέπτεται από όλο τον Νομό, καθιστούν το «DuendeFestival», με την πολυμορφικότητα που το χαρακτηρίζει, ως ένα σταθερό θεσμό που αποτελεί σημείο αναφοράς στον πολιτισμό και την ψυχαγωγία.

**Αυγουστος
5-6**

Μεταμόρφωση του Σωτήρος

Τοπική Κοινότητα Πύργων

Ανηφορίζοντας από την Πετρούσα προς το όρος Φαλακρό θα συναντήσει κανείς τους Πύργους, που στα χρόνια του Μακεδονικού Αγώνα λεγόταν Πουμπλίτσι.

Ο ενοριακός ναός της Κοινότητας, «Μεταμόρφωση του Σωτήρος» πανηγυρίζει της 5 – 6 Αυγούστου.

Την παραμονή της εορτής τελείται Μέγας Εσπερινός και ανήμερα το πρωί Θεία Λειτουργία με την συμμετοχή όλων των κατοίκων του χωριού και πλήθος επισκεπτών.

Στην πλατεία του χωριού δύο συνεχόμενες λαϊκές βραδιές δίνουν σε κατοίκους και επισκέπτες την

ευκαιρία να ξεφαντώσουν και να διασκεδάσουν με την ψυχή τους .

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι κάθε κάτοικος του χωριού, όπου κι αν βρίσκεται εκείνο το διήμερο επιστρέφει στον τόπο του.

Έτσι πραγματοποιείται ουσιαστικά ένα άτυπο αντάμωμα των μεταναστών, όλα τα σπίτια γεμίζουν και για λίγες ημέρες το χωριό σφύζει από ζωή.

**Αυγουστος
8-9**

Συναπάντεμαν Σιταγρών

Τοπική Κοινότητα Σιταγρών

Το διήμερο 9 – 10 Αυγούστου η Τοπική Κοινότητα Σιταγρών μαζί με τον πολιτιστικό σύλλογο υποδέχονται όλους τους μετανάστες σε ένα μεγάλο γλέντι.

Την πρώτη μέρα των εκδηλώσεων πραγματοποιούνται διάφορες δραστηριότητες για τα μικρά παιδιά και ακολουθούν παραδοσιακοί χοροί. Η βραδιά κλείνει συνήθως με συναυλία στο ανοικτό θεατράκι του Δημοτικού Πάρκου Σιταγρών. Την επόμενη μέρα νωρίς το βράδυ στήνεται ένα μεγάλο παραδοσιακό ποντιακό γλέντι με διάφορους γνωστούς καλλιτέχνες της ποντιακής παράδοσης.

Από το 2003 μια ομάδα νέων ανθρώπων «ΟΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΙ» δημιούργησαν στο χώρο του εργοστασίου έναν θεσμό. Παντρεύοντας τη ΦΥΣΗ με τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ καθιέρωσαν το γνωστό πλέον RIVER PARTY. Κάθε Καλοκαίρι, το μήνα Αύγουστο, «ΟΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΙ», σε συνεργασία με τον Δήμο Προσοτσάνης συμπληρώνουν τους ήχους της φύσης με τις νότες της μουσικής. Για μερικές βραδιές δίνετε στο μουσικόφιλο κοινό η ευκαιρία για ψυχαγωγία με συναυλίες μεγάλων

καλλιτεχνών όπως : Γιάννης Γιοκαρίνης, Λάκη Παπαδόπουλος, LOCOMONDO, ΜΠΛΕ, Πάνος Κατσιμίχας, Μάνος Ξυδούς, Θάνος Μικρούτσικος, Μίλτος Πασχαλίδης, Ρίτα Αντωνοπούλου, Μπάμπη Στόκα , Δημήτρη Σταρόβα, Σωκράτη Μάλαμα, Δημήτρη Ζερβουδάκης, Βασίλης Παπακωνσταντίνου, Γιώργος Αετόπουλος κ.α.

Παράλληλες πολιτιστικές εκδηλώσεις συμπληρώνουν το αξιόλογο πρόγραμμα των συνδιοργανωτών.

[Δείτε το Πρόγραμμα](#)

www.ergo-stasio.gr
e-mail : info@ergo-stasio.gr
Για περισσότερες πληροφορίες
6972 60 91 06

Την παραμονή της εορτής του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου ο Πολιτιστικός Ποντιακός Σύλλογος Πανοράματος διοργανώνει ένα μεγάλο παραδοσιακό και λαϊκό γλέντι στην πλατεία του χωριού κάτω από τον υπεραιώνιο βιοπλάτανο, σήμα κατατεθέν του χωριού.

Την επόμενη μέρα πραγματοποιείτε ο Όρθρος και Πανηγυρική Θεία Λειτουργία του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Το Πανόραμα είναι ένα μικρό χωριό με εξαιρετικό κλίμα τη θερινή περίοδο, κυριολεκτικά χωμένο μέσα στο καστανόδασος στην αγκαλιά του Μενοικίου και του Φαλακρού όρους. Ενδιαφέρον στο χωριό παρουσιάζει η μεταβυζαντινή εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου από τα μέσα του 19ου αι., μια τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική με ωραιότατο καμπαναριό και ξυλόγλυπτο τέμπλο με εικόνες του 19ου αι.

[Βίντεο-Παρουσίαση της Τοπικής Κοινότητας Πανοράματος \(Καλαπότι\)](#)

[Βίντεο από τα καλαπότη](#)

Αύγουστος
28-29

Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου

Τοπική Κοινότητα Αργυρούπολης

“Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου” και έπειτα πραγματοποιείτε περιφορά της εικόνας του Αγίου στους δρόμους του χωριού. Αργότερα ακολουθεί η έναρξη των λαογραφικών - πολιτιστικών εκδηλώσεων και η βραδιά κλείνει με παραδοσιακό ποντιακό - λαϊκό γλέντι.

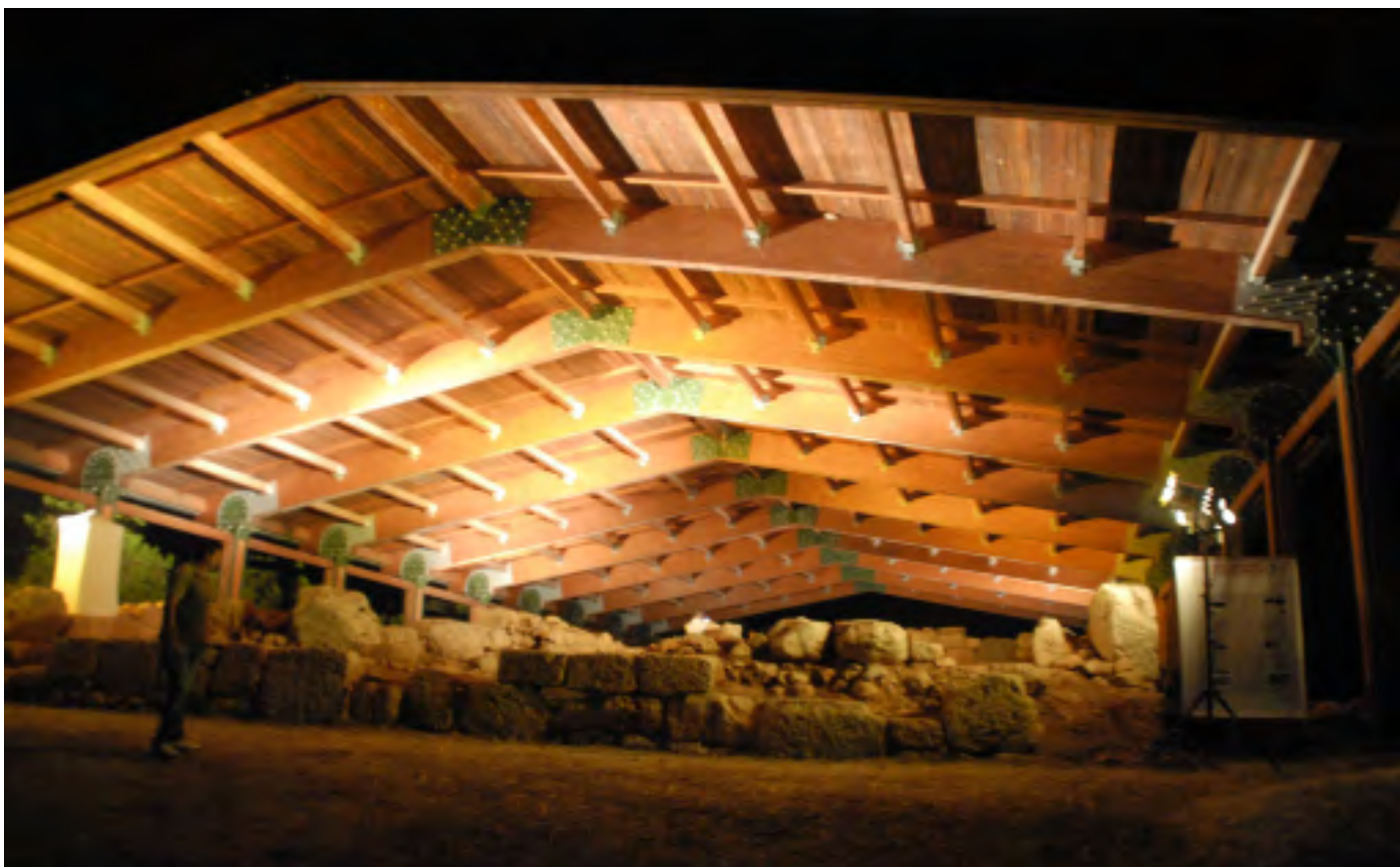

Διήμερες πανηγυρικές εκδηλώσεις εορτασμού του Ιερού Ναού “Ιωάννου του Προδρόμου” αφιερωμένες στη μνήμη των απανταχού αγωνισθέντων και θυσιασθέντων για την πατρίδα Αργυρουπολιτών.

Την πρώτη μέρα των εκδηλώσεων τελείτε ο Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός στον Ιερό Ναό

Την επόμενη μέρα τελείτε επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο των απανταχού αγωνισθέντων και θυσιασθέντων για την πατρίδα Αργυρουπολιτών όπου και γίνετε κατάθεση στεφάνων. Το απόγευμα πραγματοποιούνται αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το διήμερο κλείνει με παραδοσιακό ποντιακό - λαϊκό γλέντι.

Από το 1999 και στα πλαίσια των προολυμπιακών πολιτιστικών εκδηλώσεων πραγματοποιείται στην Καλή Βρύση και στον αρχαιολογικό της χώρο (Ιερό Διόνυσου) η γιορτή Πανσέληνου.

Τα πρώτα χρόνια την ευθύνη των εκδηλώσεων είχε το Υπουργείο Πολιτισμού, τα τελευταία όμως χρόνια όλη την οργάνωση την έχει ο Πολιτιστικός Σύλλογος σε συνεργασία με την αρχαιολογική υπηρεσία, την Περιφερειακή Ενότητα Δράμας και το Δήμο Προσοτσάνης.

Η γιορτή πραγματοποιείται μέσα στον Αύγουστο και την ημέρα της Πανσελήνου (βράδυ), με πλήθος κόσμου να κατακλύζει τον αρχαιολογικό χώρο.

Η βραδιά ξεκινά με χορευτικά τμήματα του πολιτιστικού συλλόγου και ακολουθεί έντεχνη και παραδοσιακή μουσική.

Ο χώρος αυτός έχει ιδιαίτερη σημασία για την Καλή Βρύση γιατί συνδέεται άμεσα με την ιστορία

της και με το δρώμενο των Μπαμπούγερων που πραγματοποιείται στις 6,7 και 8 Ιανουαρίου κάθε χρόνο.

Η αγροτική παραγωγή και ο αγροτικός κόσμος γενικότερα, αποτελούν σήμερα έναν από τους βασικότερους πυλώνες πάνω στους οποίους μπορεί να στηριχθεί η προσπάθεια ανασυγκρότησης της ελληνικής οικονομίας.

Ο κάματος του αγρότη, η εμπορία αγροτικών προϊόντων, η βιομηχανία και η βιοτεχνία στήριξης της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής είναι τομείς που χρήζουν προβολής και ενίσχυσης. Σ' αυτόν τον τομέα, η 19η Γεωργική και Κτηνοτροφική Έκθεση του Φωτολίδους έρχεται να καταθέσει τη δική της παρουσία, τους δικούς της προβολής.

Η αγροτική παραγωγή και ο αγροτικός κόσμος γενικότερα, αποτελούν σήμερα έναν από τους βασικότερους πυλώνες πάνω στους οποίους μπορεί να στηριχθεί η προσπάθεια ανασυγκρότησης της ελληνικής οικονομίας.

ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Ένας υπαίθριος, ενιαίος, διαμορφωμένος χώρος, έκτασης 10.000 τ.μ., ανατολικά του

ΟΣΕ και στη νότια πλευρά της Σιδηροδρομικής Γραμμής, είναι έτοιμος να φιλοξενήσει γεωργικά και κτηνοτροφικά μηχανήματα παντός τύπου, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα στον επισκέπτη να περιηγείται και να ενημερώνεται

για ό,τι καινούργιο υπάρχει στην αγορά.

ΧΩΡΟΣ ΣΚΕΠΑΣΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΕΡΩΝ

Στη βόρεια πλευρά της Σιδηροδρομικής Γραμμής, σε έναν πεζόδρομο μήκους 350μ. και πλάτους 8μ., στο κέντρο του Φωτολίδους, τοποθετούνται τα σκεπαστά περίπτερα, διαστάσεων 4μ. x 4μ. τα οποία φιλοξενούν εκθέματα ποικίλου ενδιαφέροντος. Ο επισκέπτης διερχόμενος τα περίπτερα, έχει παράλληλα τη δυνατότητα αναψυχής στα καφέ και τις ταβέρνες του πεζόδρομου.

ΧΩΡΟΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ανατολικά του Πεζόδρομου βρίσκεται η κεντρική Πλατεία του Φωτολίδους, η οποία θα λειτουργεί φέτος ως χώρος των ημερίδων και των παράλληλων εκδηλώσεων, ενώ βορείως της

Πλατείας δίνεται επίσης δυνατότητα αναψυχής σε καφέ και ταβέρνα. Δυτικά τον ΟΣΕ και νότια των Σιδηροδρομικών Γραμμών έχει διαμορφωθεί ένας νέος χώρος για τις πλούσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις και το γλέντι, αναπόσπαστο κομμάτι της Έκθεσης.

Για περισσότερες πληροφορίες

www.agrozoo.gr

Σεπτέμβριος
7-8

Γέννηση της Θεοτόκου Τοπική Κοινότητα Γραμμένης

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα και με την παρουσία πλήθους προσκυνητών τόσο από τα γειτονικά χωριά όσο και από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Προσοτσάνης και του Νομού Δράμας, εορτάσετε στις 7 και 8 Σεπτεμβρίου εορτή της Γεννήσεως Θεοτόκου.

Ξεχωριστή ευλογία, όπως κάθε χρόνο, είναι ο συνεορτασμός του Ιερού Ναού με την άφιξη Ιερού Λειψάνου του Αγίου Βασιλείου του Μεγάλου, το οποίο φυλάσσεται στην Ιερά Σύνοδο.

Οι κυρίες και σύσσωμοι οι κάτοικοι του χωριού προσφέρουν απλόχερα την φιλοξενία τους με την προσφορά πατροπαράδοτων εδεσμάτων (Κεσκέκ, πιροσκι, κ.λ.π.), προς τους αναρίθμητους προσκυνητές, πού επισκέπτονται τον Ιερό Ναό και το χωριό της Γραμμένης.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΒΡΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Στην Καλή Βρύση ένα έθιμο, τάμα από τα παλιά ξαναξεκίνησαν να πραγματοποιούν εδώ και μερικά χρόνια νέοι του χωριού. Οι άνθρωποι παλιά είχαν την ανάγκη μετά το πέρας των αγροτικών ασχολιών του καλοκαιριού, να πάνε να προσκυνήσουν στο Μοναστήρι του Αγίου Προδρόμου Σερρών. Έτσι, λοιπόν, σήμερα νέοι αναβάτες αλόγων ξεκινούν μια διαδρομή δύσκολη και κοπιαστική για το Μοναστήρι του Αγίου Προδρόμου Σερρών.

Στις 12 Σεπτεμβρίου και μετά από μεγάλη προετοιμασία αλόγων και αποσκευών φεύγουν από το χωριό με προορισμό τον Άγιο Πρόδρομο. Αφού έχουν διανυκτέρευση στο κυνηγητικό καταφύγιο του χωριού την επομένη το πρωί 13\09, ξεκινούν μια διαδρομή επίπονη διασχίζοντας τη λίμνη του Μενοικίου και τα χωριά Άγιο Πνεύμα και Οινούσα. Εκεί γίνεται στάση για ξεκούραση και ξανασυνεχίζουν μέσα από το φαράγγι της Οινούσας και το απόγευμα φτάνουν στο Μοναστήρι. Εκεί, τους υποδέχονται οι καλόγριες και ακολουθεί Εσπερινός. Κατόπιν, ακολουθεί φαγητό και ξεκούραση στους ξενώνες του Μοναστηριού.

Την άλλη μέρα, 14 Σεπτεμβρίου, γίνεται εκκλησιασμός για το Σταυρό του Τιμίου Προδρόμου και μετά το τέλος αρχίζει η προετοιμασία της επιστροφής. Τα χωριά που διασχίζουν οι αναβάτες είναι: Οινούσα, Νέο Σούλι, Άγιο Πνεύμα και Εμμανουήλ Παπά, όπου γίνεται διανυκτέρευση στο εξωκκλήσι του Αγίου Δημητρίου.

Την επομένη, 15 Σεπτεμβρίου, ξαναξεκινούν και καταφθάνουν στα χωριά Μέταλλα, Δαφνούδι, Αναστασιά και Αγριανή. Ακολουθεί δύσκολη διαδρομή και μετά από 4 ώρες φθάνουν έξω από την Καλή Βρύση, όπου τους περιμένουν κάτοικοι του χωριού με τον ήχο της καμπάνας της εκκλησίας. Στη συνέχεια γίνεται τραπέζι με κρεατικά στην κοινότητα από προσφορές ανθρώπων του χωριού.

Δεύτερη μέρα:

Την επόμενη μέρα οι λάτρεις του βουνού και της φύσης επισκέπτονται το Καστανόδασος της Μικρόπολης. Τα κάστανα που συλλέγονται προσφέρονται για τις δραστηριότητες της Γιορτής Κάστανου

Τρίτη μέρα:

Η γιορτή κάστανου πραγματοποιείται στο μοναστήρι της Παναγίας της Καστανούσας, στην μέση του καστανοδάσους. Ο σύλλογος αναλαμβάνει το ψήσιμο και το βράσιμο του κάστανου και επίσης προσφέρει κόκκινο κρασί.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μικρόπολης διοργανώνει κάθε χρόνο 3ήμερες εκδηλώσεις με θέμα το τσίπουρο και το κάστανο.

Πρώτη μέρα:

Κάθε χρόνο, την εποχή που επαγγελματίες και μερακλήδες του καλού τσίπουρου παράγουν το τσίπουρο της χρονιάς, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μικρόπολης διοργανώνει Γιορτή Τσίπουρου. Η εκδήλωση πραγματοποιείται στο αποστακτήριο του κ. Κώστα Ουζούνη. Παραδοσιακά τοπικά εδέσματα, γίδα, κρασί και τσίπουρο προσφέρεται σε όλους τους καλεσμένους. Χορευτικά τμήματα του Πολιτιστικού Συλλόγου αναλαμβάνουν να ψυχαγωγήσουν τους προσκεκλημένους.

Νοέμβριος
2-3

ΕΠΕΤΕΙΑΚΕΣ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΘΟΧΩΡΙΟΥ

Το Ανθοχώρι βρίσκεται στους πρόποδες του Μενιοκίου. Εδώ εγκαταστάθηκαν Έλληνες πρόσφυγες ποντιακής καταγωγής από το Καρς του Καυκάσου και τη Σαμψούντα του αλησμόνητου Πόντου.

Μαζί τους έφεραν από τις πατρίδες της Ανατολής τα παλιά εικονίσματα, που κοσμούν την Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, όπου διοργανώνεται τοπικό πανηγύρι στις 2 και 3 Νοεμβρίου σε ανάμνηση των εγκαινίων της εκκλησίας του 1927.

Μέσα στον Ναό, κατόπιν ανακομιδής των λειψάνων του Αγ. Γεωργίου, τέθηκαν σε περίοπτη θέση, προς ευλογία και προσκύνησιν των πιστών.

Παραμονή της εορτής, 2 Νοεμβρίου, τελείται Μέγας Εσπερινός και πραγματοποιείται Περιφορά της Εικόνας.

Μετά την Θεία Λειτουργία, 3 Νοεμβρίου, μοιράζονται εδέσματα και αναψυκτικά και το βράδυ στην πλατεία του χωριού στήνεται ένα τρικούβερτο λαϊκό γλέντι, όπου πολιτιστικοί σύλλογοι παρουσιάζουν παραδοσιακούς χορούς και ζωντανή ορχήστρα προτρέπει κατοίκους και

επισκέπτες να χορέψουν και να διασκεδάσουν.

Οι εκδηλώσεις αυτές αποτελούν μια ευκαιρία για τους μετανάστες του χωριού να επιστρέψουν και να ανταμώσουν στον τόπο τους.

[Βίντεο-Παρουσίαση της Τοπικής Κοινότητας Ανθοχωρίου](#)

Το πρώτο Σάββατο του Νοεμβρίου, τα τελευταία χρόνια και μετά απο πρωτοβουλία του πολιτιστικού συλλόγου, καθιερώθηκε η γιορτή τσίπουρου στα δύο αποστακτήρια που υπάρχουν στην Καλή Βρύση.

Στο χωριό που η αμπελοκαλλιέργεια ήταν γνωστή από τα παλαιότερα χρόνια, η παραγωγή τσίπουρου στα παραδοσιακά καζάνια θεωρείται από όλους ιεροτελεστία.

Την ημέρα αυτή προσφέρεται στους παρευρισκόμενους τσίπουρο και κρασί και πλούσια εδέσματα καθώς και παραδοσιακή βραστή γίδα.

Επικρατεί μεγάλο ολονύχτιο γλέντι με ήχους των τοπικών οργάνων γκάνιτας και νταχαρέ καθώς και άλλων πιο σύγχρονων οργάνων.

Η Μονή του Αγίου Μηνά δέχεται όλη τη χρονιά πολλούς επισκέπτες, οι οποίοι έρχονται για να προσκυνήσουν τη χάρη του Αγίου. Το δασάκι του αποτελεί την Πρωτομαγιά εκδρομικός προορισμός.

Στις 11 Νοεμβρίου γιορτάζει η Μονή την μνήμη των Αγίων Μαρτύρων Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου και της Αγίας Μάρτυρος Στεφανίδος και του Οσίου Πατρός Θεοδώρου του Στουδίτου.

Η Περιχώρα είναι ένα όμορφο χωριό στους πρόποδες του Μενοικίου και αποτελεί Τοπική Κοινότητα του Δήμου Προσοτσάνης

Παραμονή της εορτής τελείται Αρχιερατικός Εσπερινός μετά αρτοκλασίας. Ανήμερα Θεία Αρχιερατική Λειτουργία ολοκληρώνει τις θρησκευτικές εκδηλώσεις.

Η Μονή υποδέχεται αυτές τις ημέρες ιδιαίτερα πολλούς προσκυνητές.

δυτικά και σε απόσταση 1500 μέτρων από το χωριό υπάρχει το μοναδικό πευκόδασος του Αγίου Μηνά με την ομώνυμη γυναικεία μονή.

Χρήσιμα Τηλέφωνα

Δημοτική Αρχή (γραφείο Δημάρχου)	2522 350 103
	fax 2522 350 191
Αναπτυξιακή Δημ. Επιχ.	2522 023 620
Κέντρο Υγείας Προσοτσάνης	2522 022 222
Σπήλαιο Πηγών Αγγίτη	2522 060 460
Λαογραφικό Μουσείο Προσοτσάνης	2522 350 103
Λαογραφικό Μουσείο Αργυρούπολης	2521 095 402
Καταφύγιο χιονοδρομικού κέντρου Φαλακρού	2521 023 691
Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρού	2523 081 000
Ορειβατικός Σύλλογος Προσοτσάνης	2522 022 713
Αστυνομικό τμήμα Προσοτσάνης	2522 022 100
Βοήθεια στο σπίτι	2522 022 330
Κ.Τ.Ε.Λ. Δράμας	2521 032 421

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Προσοτσάνης	2522 350 103
-------------	--------------

ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Πετρούσας	2522 041 201
Κ. Βρύσης	2522 051 245
Καλλιθέας	2522 051 030
Κοκκκινογείων	2522 060 092
Μικρόπολης	2522 031 202
Πανοράματος	2522 031 101
Πύργων	2522 041 170
Χαριτωμένης	2522 031 282
Φωτολίβος	2521 352 500
	fax 2521 093 802
Αργυρούπολης	2521 095 205 - 325
Μαυρολεύκης	2521 093 360 - 840
Μεγαλόκαμπου	2521 095 293
Μικρόκαμπου	2521 095 095
Ανθοχωρίου	2522 051 205
Γραμμένης	2522 060 245
Περιχώρας	2324 031 518
Σιταγρών	2521 095 223 - 849

